Familj VIII:19-20. Anders Matsson - Ingrid Andersdotter, Djörkhyttan

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII, volym AI:5
Ting i Hedemora den 30 september 1723

Mål nr 51

Efter utverkad stämning på Anders Matsson på Djörkhyttan och Mats Andersson på Nås sökte Mats Ersson därsammastädes att få återbörda och inlösa den jordedel, som dess syster, hustru Brita Ersdotter, till deras fader och svärfader Anders Hansson i Backgården försålt, tillika med den del, som sedermera år 1710 utav .... avträtts till svarandena ......

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII, volym AI:7
Ting i Hedemora den 4 oktober 1734

Mål nr 72

Soldaten Eric Andersson Varg tillika med Olof Persson i Nås kärade till Anders Olsson i Djörkhyttan (måg till Anders Matsson) och dess svärmoders svåger Eric Andersson i Dräckie om inlösen av den ringa jordedel till 1 1/4 stigs kolränta, de till hälften .... uti Johan Matssons mantal innehaver, som likväl Anders Olsson på det sättet sökte undgå, att dess svärmoders fader, avlidne Anders Hansson, tillhandlat sig denna del 1702 av sal. befallningsman Carlbom då den redan var för skuld utmätt och en del kronoutlagor därpå resolverade, som han måst betala.

KLRD, 80, f 988, 6 maj 1723

Tvistade var med annan Anders Matssonpå Djörkhyttan igenom mågen Anders Olsson å ena, samt soldaterna Carl Larsson Knippel och Per Larsson Junkare å den andra sidan, angående bättre rätt och förmån att inlösa den lilla jordedel av 3 5/6-dels korg kolränta uti Djörkhyttan och Lars Matssons mantal belägen, varom de nu å båda sidor låtit instämma ~~ägeren~~ ägaren hustru Karin Carlsdotter i Davidshyttan, anförandes Anders Matsson å sin sida det för skäl, att han uti mantalet skall äga bästa och största rätten, varitmot åter soldaterna beropade sig på börden därtill, emedan hustrun Karin Carlsdotter är deras köttsliga faster.
Men svaranden lät igenom sin son Johan Andersson andraga huru som han allaredan skall ha sagt sig ifrån all egendomen och lämnat den sina barn till brukning och byte, samt nu mera begivit sig hos denna sin son till skötsel, varför käranden ej heller heller skola vara befogade henne om denna lösen att söka och tilltala.
Resolution: Så vida Johan Andersson med det uppstadda skatte- och värderingsinstrument nogsamt bevist, det modern hustru Karin Carlsdotter lämnat all egendomen ifrån sig till honom, varunder även denna omtvistade jordedel uti Djörkhyttan är begripen. Ty kan Rätten sig med denna lösningstvist intet befatta, innan verkligen befunnit bliver, vilken av arvingarna efter hustru Karins död kommer att bruka och besitta, eller åtminstone samtliga hennes barn härutinnan hörda bliva. Dock som Carl Knippel och Per Junkare sig däröver besvärat, att deras skiften uti jorden skola tyckas vara mindre, än som vara bör, så att någon oriktighet uti deras frånvaro uti fält, förmenas därvid vara förelupen, så hava de att anlita nämndeman Anders Hansson i Norrby, som genom behörig rev och mätning uti vedergåendes närvaro bör undersöka, om Johan Andersson något ifrån dem bortohaver, på vilken händelse sådant vederbörligen rättas, och till deras jordelott åter lägges.

KLRD, 81, f 864v, 4 maj 1724

Till följe av utverkad stämning uppå Mats Andersson o Nås samt Anders Matsson och Erik Andersson på Djörkhyttan, fullföljde Johan Persson i Nås den av svärfadern avlidne Mats Ersson vid förledet hösteting incaminerade tvistiga sak, angående bemälde Mats Erssons systers hustru Brita Ersdotters ifrån dess så kallade Jugas Mats Erssons hemman till svarandenas avlidne fader och svärfader Anders Hansson i Backgården försålda fasta arvsandel, som käranden nu påstår få i börd återlösa. Svarandena uppvisa häremot den av bemälde deras fader och svärfader uppå denna inhandlade egendom å3 1698 erhållna köpeskrift, för vilken han då givit 120 daler, samt sedermera en tillökning å 50 daler, så att hela summan sig bestiger till 170 daler kmt, och som kärandeneller dess svärfader så länge tegat med denna sin påstådda bördsrätt, förmente de honom ej vara befogad att vidare göra här uppå något åtal.
Resolution: Alldenstund svarandena ej befinnes hava gjort sig med denna inhandlade egendom genom laga uppbud och fasta försäkrade, som allena förmår uttränga bördsmannen ifrån den rätt honom efter lag i sådan måtto tillkommer. Fördenskull kan det ej heller förvägras Johan Persson, som säljarens broders måg är, att i förmåga av 2 Cap Jordebalken och 1720 års placat densammaa emot ovannämnda 170 daler kmt inlösa och återbörda, jämte särskild vedergällning för den förbättring, som nämndemännen Anders Hansson i Norrby och Olof Ersson i Grådö vid anfordran kunna pröva där uppå vara nedlagd.

KLRD, 81, f 867. 4 maj 1724

Anders Matsson och Erik Andersson på Djörkhyttan lagsöktes av Johan Olsson i Backnilsbo, angående trenne kvarndygn uti Djörkhytte-kvarnen, som den förres fader Mats Larsson lämnat och överlåtit kärandens fader Olof Andersson uppå det jordebyte, de efter en uppvist sskriftlig avhandling den 2 juni 1694 sins emellan författat, vilket dock svarandena på det sättet sökte bestrida, att samma loven ej längre sträckt sig, än uti Olof Anderssons livstid, samt att fadern, som ingen rättighet uti samma kvarn ärvt, ej varit befogad någon del därav verkligen bortgiva, talandes och Anders Matsson på 6 daler kmt, som ännu skola återstå på de 12 daler han av honom lånt, men Johan förklarade sig för den orsaken hava innehållit, att dess broder avlidne Johan Matsson, som varit Erik Andersssons företrädare uti giftet, av honom mottagit 8 daler att för dess räkning hos befallningsman inleverera, men som sådant ej skett, och han med Anders Matsson den tiden uti allt ett bolag tillsammans varit, skall han ock haft fog att göra sig härav betald.
Resolution: Av ovan bemälde förening, som Mats Larsson och Olof Andersson med varandra ingått, och här vid Rätten den 18, 19 maj 1694 blivit projecterad, är nogsamt att känna, det Mats Larsson utan något förbehåll till viss tid efterlåtit sin svåger att årligen nyttja 3 kvarndygn på dess kvarn, fördenskull bör det ock alldeles därvid förbliva, så att svarandens åligger utan avseende på de övriga kvarnägarnas vilja och samtycke att avstå av Mats Larssons andel utiDjörkhytte-kvarnen trenne dygn till Johan Olsson, som han ock därföre straxt får tillträda, dock utan vidare ersättning att svarandena uti några år dess andel nyttjat, emedan honom eljest ålegat att straxt utsöka sin förmenta rätt, och vedrerparterna under den tiden kvarnen tillbörligen förestått och underhållit. Men för övrigt och som Anders Matsson tillika med Erik Andersson sig godvilligt åtagit att vilja förnöja käranden för de påfordrade 8 daler, så böra de ock forderligast tillställa Johan Olsson de överskjutande 2 daler kmt.

Djörkhyttan i Hedemora socken

KLRD, 84, f 484, 7 okt 1726

Emellan Anders Matsson i Djörkhyttan å ena sidan kärande, samt dess avlidne broders Johan Matssons arvingar tillika med styvfadern Erik Andersson och förmyndaren Johan Larsson å den andra sidan svarande, beträffande utlösen av de senares innhavande ringa jordedel under Lars Matssons mantal,, som ingen särskild åbo tåla skall.
Resolverades, allt emedan Rätten funnit mågens Anders Erssons gjorda exception vara skälig och lag likmätig, i det han såsom nyligen till huset kommen och först förlidne torsdag med sin hustru Johan Matssons dotter sammanvigd, icke haft tid och rådrum, att göra sig om denna sak behörigen underrättad, som honom likväl allra mest synes angå. Alldenstund han allena har åtagit sig att svara för hushållet och hemmansbruket, fördenskull bliver ock med denna lösningstvist anstånd gjord till nästa Ting, då käranden har sig härom ytterligare att anmäla, i fall han skulle finna sig vara till detta sitt påstående berättigad.

KLRD, 86, f 432, 12 maj 1727.

Utav Per Hansson i Nås framfordrades Anders Olsson i Djörkhyttan, att likmätigt Rättens å sistlidne Ting utfallna resolution, med själv sin ed (urhålla), det han, varken genom för hårt ridande eller eljest å annat sätt, varit vållande att dess häst död blivit, sedan Anders den uppå befallningsman Rothoffs begäran utur Fänrikens boställe tillhöriga äng upptagit och hemridit, därest han förmedelst gärdesgårdarnas befälligshets skull inkommit.
Och alldenstund Anders Olsson samma ed efter ett honom förestält formulär med hand å bok avlade, ty blev han och ifrån Per Hanssons vidare tiltal härutinnan alldeles frikänd.

Familj X:37-38. Mats Larsson - Karin Bengtsdotter, Djörkhyttan, Hedemora

Ur Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Renoverade domböcker, volym 30, f 794. 18 maj 1694

Förliktes sinsemellan Mats Larsson på Djörkhyttan och dess svåger nämndeman Olof Andersson i Backnilsbo av vilken Mats Larsson, som är mantalsbonde på Djörkhyttan söker att få tillbyta sig Olof Anderssons del ibidem emot Mats Larssons del igen i Backnilsbo, som han nämndemannen i byte avstå vill, att således samma mantalen ihop i bägges byar, däremot ej heller Olof Andersson sig upplägger, allenast han först får lika hävdade jordägor i Backnilsbo som dem vilka han i Djörkhyttan avtråder, och därtill efter mätesmannaorder vedergällning, för det jorden i Djörkhyttsn är bättre än jorden i Backnilsbo. Sålunda, att Mats Larsson skall först göra sin jord han i Backnilsbo avstå vill jämngod med Olof Anderssons i Djörkhyttan, eller avsätta för dess jämngoda uppbrukande efter mätesmannens order tillbörlig gäld och .gäldel, och för bytet till godo njuta, dock med refusion.. efter mätesmannens order.
domsö?

KLHA,III,AI:25,f 201v,11okt 1683
Mats Larson på Djörkhyttan besvärade sig över sin svåger och systerman Carl Larsson ibm, att han för 16 år sedan skall på ett listigt vis hava kommit under sig hans modersysters hustru Cherstin Matsdotters i Långshyttan i Husby sockenarvejord på Djörkhyttan, honom och den andra hans syster Brita Anders Erikssons ibm ovetandes, förbemälte hustru Cherstin icke annat vetandes än att Carl var fullmäktig av de andra sin hustrus syskon samma jord av hemmanet köpa. Men när han, Mats, någon tid därefter tilltalade Carl därom, skall han föregivit sig hava bytt sig till bemälde jord av hustru Cherstin, dä likväl hennes vittnesskrift skulle förmäla Carl haver köpt ovanbemälda jord av henne för 120 daler kmt. Omsider skall han hava vunnit Carl därtill, att han har fått löfte om en fjärdedel av samma jord för 40 daler kmt, jämväl och den andra hans svåger Anders Eriksson på Djörkhyttan en fjärdedel för 40 daler, så att Carl skall hava hälften av samma jord för 40 daler, däri han icke borde hava mera än fjärdepart, och han Mats, som brodern är halvparten. Och såsom Carl således med list skall undanhållt honom hans bördsrätt till denna jorden, och därovan påfyllt 10 daler kmt mera lösen än på en fjärdedel av jorden löper, alltså begärde han att bliva handhavd med det som han med skäl kunde vara berättigad till.

Emot denna klagan beviste Carl Larsson med en bytesskrift samt därå kommen confirmation att hava med ovanbemälte sin svärmoders systerman, ovanbemälte Mats Andersson på Långshyttan ett fast, oryggeligt och vänligt jordebyte, således att Mats har bekommit av Carl den jord i Långshyttan uti Lars Matssons hemman Husby socken, där bemälte Mats Andersson då var boendes, som Carl den 7 juni 1667 hade köpt av Jöran Matsson i Nolviken för 160 daler kmt, och Mats givit Carl så mycken jord i Lars Matssons hemman i Djörkhyttan. Framgav Carl en attest av Anders Persson i Holmbo den 12 hujus utgiven, där uti Anders betygar sig i 12 år hava brukat denna Djörkhytte-jorden, som kom bemälde Mats Anderson på Långshyttan till. Och att efter bemälde Mats Anderson tillförne hade bjudit Mats Larsson till sig lösa samma jord på Djörkhyttan, men Mats intet velat giva på lösen mer än ett skeppund stångjärn om året, därför blev intet köp av dem emellan, utan Mats Andersson gjorde jordebyte med Carl Larsson som förbemält är. Mats Larssons ombudsman Jonas Andersson i Hedemora uregerade hårt på den skriften han hade inlagt, utav Mats Anderssons på Långshyttan änka hustru Cherstin Matsdotter, den 8 maj sistlidne utgiven, lydandes att Carl Larsson hade varit dit och köpt hennes arvejord på Djörkhyttan av henne för

120 daler kmt, som icke annat vetandes än att han och hade varit fullmäktig gjord av de andra hans hustrus syskon i samma köp.
Carl Larsson beropade sig på bytesbrevet och dess fasta, begärandes därvid bliva handhavd. Men att hans svågrar Mats Larsson och Anders Eriksson hade fått löst av samma jord för ...... daler, det sade han visat god vilja och för svågerlig sämja och enighet, skulle han giva dem deras penningar igen och taga sin jord åter.
Jonas Andersson stod ändå fullt och fast därpå, att Carl hade listeligen umgåtts med detta byte, förmanats 3 eller 4 gånger att hava återhållit därmed, men halp intet, han hade alltså framgent sitt ...., icke avseende någon förening, därför gavs en resolution i saken.
Resolution: Mats Larsson på Djörkhyttan kalde. åtskilliga resor den dem. som hans svåger Carl Larsson uppviste på ett hans byte, och kunde på många maningar icke låta sig rätta, varför blev han för den skull efter 39 Cap Tingsbalken bötfälld till 3 daler smt.

KLRD, 81, f 863, 4 maj 1724.

Över det instämda mål, emellan borgaren och hökaren uti Stockholm Anders Dafström och dess broder Johan Andersson i Davidshyttan kärande, med deras syskonbarn soldaterna Carl Larsson Knippel och Per Larsson Junkare svarande, beträffande tvenne stycken snedjebälgar och ett klensmedsstäd, som vid arvsskiftet efter morfadern Carl Larsson skola fallit på kärandenas noders lott, men de senare olagligen honom avhänt, sedan de först egenvilligt uppbrutit dess smedja, däri resplverades.
Det haver väl svarandena efter sin utverkade vice versa stämning på det sättet sökt försvara detta sitt förfarande, att dessa omtvistade smedejeredskap varit deras fader avlidne Lars Carlsson tillhöriga, och att contrapartens fader under den tid hans varit deras förmyndare, antingen genom lån eller på annat sätt fått dem om händer, samt även för den orsaken skulle förhållit byteslängden, att de ingen vidare underrättelse härom hava skulle, dock som de ett sådant sitt föregivande till ingen del gittat bestyrka, Johan Andersson dessutom efter eget anbud ....

Ur Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Serie I, AI:5, f 73v. 11 febr 1597

Jöran på Djörkhyttan skall hava bytesbrev ...... syster Ingeborg.

Anno 1574 Allhelgonatid gick Rätten och bytte mellan oss syskon efter vår salige fader Lars Biörsson i Wåbäck. Och begynte reven på Djörkhyttan och där fanns efter reven vara tre spannsides jord, både träda och sädd. Och sedan med samma rev drog man till Finstad, där var sju spannland och en fjärdingsland, både i träda och sådd. Sedan drog de till Wåbäck, där var femton spannland ..... års säd. Och sedan blev de samfällt och samtyckt oss syskonen emellan, att Jöran tog den systerdelen på Djörkhyttan, Hans Jopsson tog sin lott i Finstad, Per Larsson och Olof tog sina lotter i Wåbäck. Item Jöran tog där en systerdel och Ingeborg sin systerdel där i Wåbäck. Detta var och syskonen med sak, ord och handslag att samtycka, och beviljas så att ingen skulle mera härefter klandra eller .... Men Hans Jopsson hade ett spannsida mer än som honom med rätta borde, dock skall Hans behålla för ängen efter han fick mindre äng i byn.
Reven hade Anders i Solbergsboda, vittnen häröver var ......skrivare Knut Matsson o Mora, Anders i Brunsjö, Sven Mårtensson i Ythendal, Jon skomakare i Wåbäck.
Detta skall stadfästas vid Hedemora ting den 11 februari 1597.

Familj X:53-54 Zachris Hensel - Margareta Matsdotter, Djörkhyttan
IX: 27-28 Mats Zachrisson - Brita Hansdotter, Djörkhyttan

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII, volym AI:2

Ting i Hedemora den 11 maj 1698

Mats Zachrissons änka i Djörkhyttan, hustru Brita Hansdotter, som låtit instämma rådmannen i Hedemora, Petter Hedenquist, om någon skuldfordran, varför han låtit hennes sal. mans fasta ägande på Djörkhyttan henne frånmätas, så väl som boskapen sig till betalning ...., ... han slutit med ..... räkning eller uppvist någon klar obligation av hennes man ....

Serie VII, volym AI:4

Ting i Hedemora den 14 oktober 1710

Så väl den hemmansdel i Djörkhyttan, vilken notarien Nils Andersson i Hedemora stad och Olof Larsson Hedendahls änka, madame Helena Olofsdotter, till fjärdingsman sal. Johan Matsson försålt hade, men Zachris Matsson till inlösen vunnit för 959 D kmt, som dess fädernes del därsammastädes, han haver att inlösa på 2 års tid med 500 D kmt, han slöt med bemälte fjärdingsman under höst-tinget 25 september 1709.

Samma volym

Ting i Hedemora den 5 maj 1711

Anders Zachrisson i Djörkhyttan hade låtit instämma sin broderson Zachris Matsson och dess syskon om arv efter sin syster framlidne Margareta Zachrisdotter, som barnlös med döden avgått, förmenande sig vara närmare arvtagare till hennes kvarlåtenskap än dem. Sedan deras fader Mats Zachrisson före systern frånfallit .... (ytterligare 4 sidor)

Serie VII, volym AI:3

Ting i Hedemora den 12 oktober 1708

Rådman Lars Folkern och även borgaren Anders Arvidsson å egna och sina tvenne svågrar Hedenqvistarnas vägnar hade den 17 passato upplåtit och försålt sal. Mats Zachrissons på Djörkhyttan äganden, vilken för skuld exequerad blivit till Johan och Lars Matssöner med Johan Andersson ibm för 500 D kmt, emedan debitorens son Zachris Matsson sig vid behållandet därav igenom lösen icke förbliva kunnat. 1:sta uppbud

Serie VII, volym AI:5

Ting i Hedemora den 20 april 1719

Länsmannen Lars Hedman angav ärlige och beskedlige Zachris Matsson i Djörkhyttan att bliva nämndeman uti Eric Anderssons i Brunna ställe, och som nämnden intygade honom därtill duglig och skälig vara, avlade han sin nämndemansed och tog därpå sitt rum underst bland nämndemännen.

Serie VII, volym AI:5

Ting i Hedemora 6 maj 1723, mål nr 65

Nämndeman Zachris Matsson tillika med Eric Nilsson på Djörkhyttan .... efter föregången stämning uppå Johan Andersson och Lars Matssons arvingar därsammastädes, att få uti börd återlösa den lilla jordedel uti Mats Jöranssons mantal, som deras faderfader Zachris Hensel till sin andre hustru, Anna Ersdotter testamenterat och givit, men hon åter till framlidne åldermannen Petter Hedenqvist försålt, som sedermera genom slutet köp med sterbhusets arvingar kommit uti de svarandes händer. Genom de uppvista documenten, Rättens fasta och ....

Serie III, volym AI:9. Hedemora 20 oktober 1665

Zachris Hensel beviljades fasta på en humlegård, norr om hyttebacken belägen, köpt av sin svåger Eric Persson i Hedemora.

Renoverade domböckerna, volym 21. Hedemora rådhusrätt 16 juni 1686.

Per Ericsson Hedenqvist (son till ovanstående Eric Persson) presenterade ett extrakt av hans faders böcker, som med arvsskiftet blivit extraderat ....

Serie III, volym AI:5, f 72. 28 juni 1661

Zachris Hensel hammarsmed fick efter 11 Cap Köpe B fasta uppå efterföljande egendom nämligen,
Eric Matssons på Djörkhyttan arv, som är en hel brodersdel på ibm mot 9 skepppund grant stångjärn skuldfördes samt 8 riksdaler in specie.
Gulich Matssons på Djörkhyttan fasta och lösa egendom mot 212 daler 29 öre samt 2 skeppund stångjärn.
Noch Gulich Matssons hus och jord på Djörkhyttan, som han efter sina föräldrar ärvt mot 372 daler 13 öre kmt.

Serie III, volym AI:4, f 20. 28 maj 1660

Uppbjöds tredje gången 1/2 brodersdel uti Djörkhyttan, som Mats Jöranssons son, Eric Matsson benämnd, kunde efter sina föräldrar tillfalla, mot någon gäld, som Zachris Hensel för ovannämnda Eric Matsson haver betalt, nämligen: Hindrich Andersson i Stockholm 4 skeppund grant stångjärn, David Matsson ibm 4 skepppund 16 lispund grant stångjärn, överste Thofeldt fyrtioett skeppund stångjärn, och ovannämnda Zachris Hensel 8 riksdaler in specie.

Serie III,Volym AI:3, f 896. 25 juli 1659

Zacharias Hensel Hammarsmed lät första resan uppbjuda en brodersdel jord i Djörkhyttan, inlöst av sin svågers Eric Matssons åtskilliga kreditorer. Obligationen daterad 29 jan 1651.

Serie III, volym AI:3, f 896. 25 juli 1659

Zacharias Hensel hammarsmed lät första resan uppbjuda sin svågers Gulich Matssons på Djörkhyttan obligation på 372 daler 13 öre kmt, pantsatt honom därför all sin hus och jord som han ärvt haver ibidem efter sina föräldrar att göra sig därav betalt. Daterat 2 maj 1658.

KLHA, III, AI:19, f 37v, 10 maj 1677

Mats Zachrisson på Djörkhyttan bekänner sig efter obligation daterad Hedemora 8 april 1677 vara skyldig till Johan Hilpert i Hedemora 131 daler kmt med dess interesse 8 procent ifrån anno 1675 till bemälte datum, så att summan inalles både capital och interesse belöper till 139 daler kmt, den han lovar till nästkommande midsommardag att erlägga, och i fall att detta ej bliver till förbemälde tid betald, haver han givit honom tillstånd, sådant lagligen låta ut..... av sin egendom. Vilket efter begäran är till creditorens säkerhet i protocollet intecknat.

KLHA, III, AI:23, f 57v, 9 juni 1681

M Hendrich Hentzel är nu tredje resan stämd att svara Carl Eriksson i Hedemora, kom inte tillstädes ....

Familj IX:27-28. Mats Zachrisson - Brita Hansdotter, Djörkhyttan, Hedemora

Ur Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Renoverade domböcker, volym 38, f 522. 13 maj 1698

Mats Zachrissons änka på Djörkhyttan, hustru Brita Hansdotter som låtit instämma rådmannen i Hedemora stad Petter Hedenqvist, om någon skuldfordran, varför han låtit hennes sal. mans fasta egendom på Djörkhyttan henne frånmätas såväl som boskapen sig till betalning anslås, innan han slutit med henne en räkning eller uppvist någon klar obligation av hennes man.
Däremot inlade rådman Hedenqvist en anno 169. den 18 maj intecknad räkning sig slutande på en skuldpost av 676 daler, 22 öre kmt, där dock egendomen efter skattning inte finner högre än 417 daler 25 öre kmt, av vilken skuld och räkning änkan sade sig intet veta, eller hava någon kunskap utav sådan sin mans handel, men med några skäl och vissa omständigheter kunde hom ingen därutinnan uppgift in debito disputera, ej heller visa sin man och sig mera därpå betalt hava, än som uti credita gottgjorts, allenast några pretentioner för körslor och arbetslön fömente hon vara förbigångna. Intygade dock Hedenqvist med åtskilliga länsmans Olof Lundblads attester, huru efter änkan till likvidation blivit instämd, men sådant motvilligen försummat och eftersatt, samt sig anno 169. den 18 september har erhållit Herr Barons och Landshövdingens order till exekution, och betalning av Mats Zachrissons egendom så vida hans fordring ständig var.
Resolution: All den stund änkan hustru Brita Hansdotter blott möter rådman Hedenqvists räkning över hennes mans skuld, med föreburen okunnighet om hans handel, men med skäl och omständigheter dess skuld icke disputera och bestrida gitter. Ty må Hedenqvist, i synnerhet om han samma sin räkning och sina böcker edeligen besanna kan, utav Mats Zachrissons egendom så långt den räcker, men likväl utan prejudice av någons bättre rätt, sin betalning och erhållna execution okvalt till godo njuta, dock så, att om änkan ännu skulle under likvidation hos befallningsman Carlbohm kunna visa sin sal. man något mera med körslor, arbete eller annan leverering på skulden betalt hava än Hedenqvist gör gott i sina böcker som äntligen uppvisas måste, bör sådant änkan till avräkning komma. För uppropets försummelse erlägger rådman Hedenqvist 1 daler smt samt för svordom inför Rätten 5 daler smt kyrkan och de fattige till tuskiftas, och för uteblivande när domen publicerades 2 daler smt vid 15:16 § uti förordningen av den 4 juli 1695.

Familj X:37-38. Matts Larsson - Karin Bengtsdotter, Djörkhyttan, Hedemora

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII AI:1

Ting 1694-05-18--19

Förliktes .... mellan Matts Larsson på Djörkhyttan och dess svåger, nämndeman Olof Andersson i Backnilsbo av vilka Matts Larsson, som är mantalsbonde på Djörkhyttan söker att få tillbyta sig Olofs andel ibid mot Matts Larssons del i Backnilsbo.

Ting 1694-10-04

Matts Larsson i Djörkhyttan och Olof Andersson i Backnilsbo hava den 2 juni 1694 ingått ett jordebyte sålunda, att Matts Larsson i Djörkhyttan avlåter till Olof Andersson i Backnilsbo all den jord med skog och tillhörigheter samt en god lada han där uppbyggt, så väl det han på sin kära hustrus Karin Bengtsdotters vägnar ärvt som det han där inlöst. Där emot Olof Andersson i Backnilsbo upplåter till Matts Larsson all den jordadel i åker, skog, äng och alla x/..... var de kunna vara belägna, som han i Djörkhyttan efter sin sal. moder Elisabeth Mattsdotter ärvt.

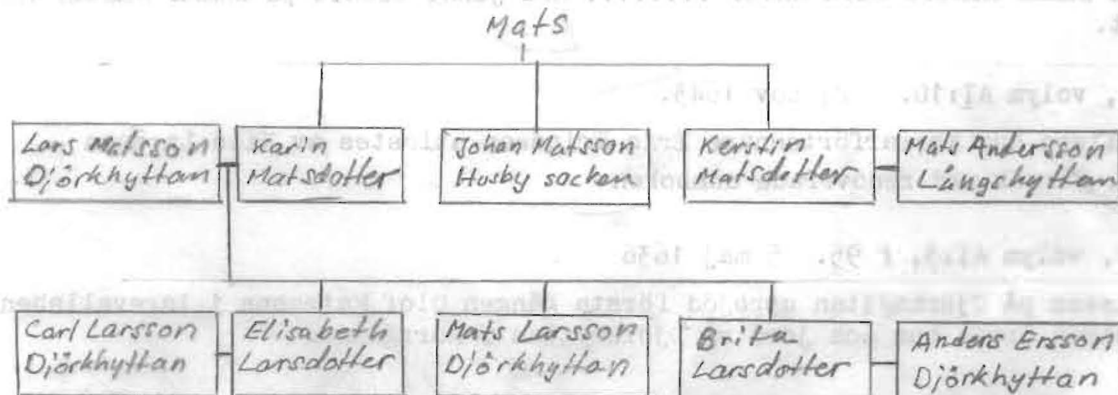
x/ tilliggande lägenheter

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie III, volym AI:25

Ting i Hedemora den 11 oktober 1683, sida 201v

Mats Larsson på Djörkhyttan besvärade sig över sin svåger och systermsn Carl Larsson ibm, att han föe ett år .... skall på allvarligt vis hava kommit .... hans morssysters hustru Cherstin, Mats Anderssons i Långshyttan, husby socken, arvejord på Djörkhyttan, honom och de andra hans syster Brita, Anders Erssons ibm, ...

Emot denna klagaan beviste Carl Larsson med en bytesskrift samt deras ..... confirmation, att hava med omanbemälde sin svärmoders systerman, ovanbemälde Mats Andersson på Långshyttan, ett fast, oryggeligt och vänligt jordebyte, således att Mats har bekommit av Carl den jord i Långshyttan uti Lars Matssons hemman, Husby socken, där bemälde Mats Andersson .... boebdes, som Carl den 9 juni 1667 hade köpt av Jöran Matsson i Nohlviken för 100 daler kmt, och Mats givit Carl igen svägerskans jord i Lars Matssons hemman i Djörkhyttan. Framhäver Carl en attest av Anders Persson i Holmbo, den 12 hujus utgiven, däruti Anders betygar sig i 2 år hava brukat denna Djörkhyttejorden, som kom bemälde Mats Andersson till, och att efter bemälde Mats Andersson först hade bjudit Mats Larsson till sig lösa samma jord på Djörkhyttan, men Mats Larsson intet velat .... på lösen mera än 1 .... stångjärn om året, därför blev intet köp av dem emellan, men Mats Andersson gjorde jordebyte med Carl Larsson såsom ovam förmält är.

Serie III, volym AI:18. Hedemora 25 maj 1676

Carl Larsson på Djörkhyttan, tillförne i Östervallen boendes, haver således blivit överens med sin svåger Hans Olsson i Vikbyn, att emedan deras moder och svärmoder är ...., och sig själv intet kan sköta, alltså har Hans Olsson tagit henne till sig att försörja till döddagar, och skall däremot bekomma av Carl 50 daler kmt årligen till hennes uppehälle. Och när Gud kallar henne här ifrån världen, skall Carl kosta på hennes begravning. Därför han, Carl, skall njuta allt hennes fasta arv i Östervallen ....
(Hans Olssons hustru Brita Larsdotter)

Serie III, volym AI:13. Hedemora 21 maj 1669 *Se annan sida*

Jan Borensson i Hedemora, fullmäktigad av Mats Larsson på Djörkhyttan, tilltalade dess hustrus halvsyskon, Eric Olsson och hustru Brita Olofsdotter i Moren om något arv i Backnilsbo efter deras moder, hustru Sara Nilsdotter, om vilket arv. *således* befanns efter rannsakning således vara bevisat Eric Ericsson kopparförtennare köpte hemmanet Backnilsbo, som nu tvistas om, av sin styvfader Nils Larsson. Hände sig en tid därefter, att bemälde Eric ...... någon koppar åt landsgeraldiger Lars Andersson vid Säter, vilken koppar Lars Andersson sedan igenvann, men efter Eric icke kunde betala kopparn, alltså fick Lars dom på Erics bemälte hemman Backnilsbo. Denne Lars Andersson ..... Bliver så frågan om alla hustru Saras barn av alla tre kullarna skola få ärva ~~lika~~ *lika* uti Backnilsbo. Denna frågan ...... ställes till dess, att alla ...... den förata hustru Saras man Olof Ersson i Gräntse haver löst i Backnilsbo för 125 daler kmt. ..... efter den andra sal. hustru Saras man Bengt Andersson icke något på bemälte Backnilsbo hemmans lösen, varför ....
allenast efter modern
Lagmanskonfirmation 5 dec 1645

xx då haver den första kullen till att ärva Lars Anderssons dotter hustru Sara Nilsdotter till 8 ...

Försök ren. boken

Serie III, volym AI:1, f 658. 17 nov 1648 *Se nästa sida*

Håkan Larsson i Backnilsbo och hans hustru Sara Nilsdotter fingo fasta på bemälte Backnilsbo, som de av Landsgevaldigeren Lars Andersson för 243 daler köpt haver, av vilken summa hustru Sara haver .... med henne betalt på samma hemman 125 daler kmt.

Serie II, volym AI:10. 27 nov 1643.

Om Backnilsbo hur kopparförtennare Eric Ericsson utlöstes av Nils Larsson
Svårläst, försök med renoverade domboken

Serie II, volym AI:3, f 95. 5 maj 1636

Lars Matsson på Djörkhyttan uppbjöd första gången Olof Matssons i Ingevallsbenning hustrus ärvda hus och jord på Djörkhyttan i Norrgården

NILS LARSSONS ~~HUSTRUS~~ FÄDERNE I ÖSTERBY

KLHA, I, AI:10, f 236v, 28 april 1617

Kom Backe-Nils och talade till Erik Andersson i Österby och hustru Margareta, som är Erik Anderssons brodersdotter, om någon gäld som hustru Margaretas fader Olof Andersson skulle vara honom skyldig, nämligen löp i en summa 11 daler 1 mark.
Då rannsakades och i sanning bevistes, att där fanns mer gäld som förenämnde Olof Andersson skyldig var än som hela boet kunde räcka till att betala med, och sades efter 22 Cap Jordebalken, att där är ... penningar tagna där inga är, efter och nu Nils äger Erik Anderssons syster till hustru, han icke kan hava så väl eget som det ... ...

KLHA, II, AI:1, f 1, 1 sept 1623

~~Uppbjudes första gången 5 fjärdings säd jord och hus i Österby i Hedemora socken, som Mats Andersson i Berga i Husby socken~~
Uppbjudes första gången 5 fjärdings säd, jord och hus, i Österby i Hedemora socken, som Mats Andersson i Berga i Husby socken haver sålt Lasse Jöransson i Österby i Hedemora socken för stångjärn 5 skeppund, och är detta Matses och hans syskons jord och hus, vilket Matses förr haver utlöst av.
Item första gången haver Erik Persson i Koberga sålt Lasse 1 fjärding jord, sin hustrus jord,, för ett skålpund stångjärn.
Noch haver Anders Johansson och Abluna Johansdotter i Berga sålt Lars 2 fjärdings jord i Österby för 2 skeppund.
Sammaledes haver Jon Persson i Kar..., Jon Jönsson i Räfsbo, Lasse Jönsson i Myckelby, Erik Jönsson och Abluna Jönsdotter ibm sålt Lasse Jöransson i Österby hus och jord för 8 skeppund stångjärn.

KLHA, II, AI:1, f11, 1 sept 1623

Uppbjöds första gången ett spannland, som Erik Eriksson Kopparenspännare haver sålt Erik Andersson i Österby för 33 daler. Denna jord är belägen i Österby och Eriks arv

(forts)
Reinholt i Hälla, som äger Eriks halvsyster, sade att hans hustrus fader har fått Eriks i betalning för sin hustrus jord. och det ville barnen icke bryta.
Svarade Erik att han äger en brodersdel och 3 systerdelar där, och de allenast en systerdel.
Avsades att länsman skall förhälpa Reinholt och hans hustrus syskon till betalning av deras fader för den systerdel som Erik Eriksson inrymt haver.
Frågades Reinholt om han vill inbörda denna jord, sade han nej.

KLHA, I, AI:10, f 280v, 13 okt 1617

Kom Erik Andersson Länsmannen gav tillkänna huru han var bördig till en hemmansdel i Österby i Anders Arvidssons hemman, och de som då h hemmanet hade är befunna:
Erik Andersson i ... 1300 osmundsjärn, det nu en av dem ... Backe-Nils erlade till Erik Andersson men ... ingen betala Nils igen.
Avsades att ifall där är 13 sys-

KLRD, 1, 15 dec 1602

Kom Hans Nilsson i Grådö och talade till Backe-Nils om en jordedel liggandes i Österby, som hans hustrus faderfader, Olof Jónsson i Grådö, tillkom.
Då lade Nils ett köpebrev lydandes huru det sålder var till Erik Sonisson för penningar 15 mark, och nu Nils hustrus fader givit ... .. tillkommit
... köp skedde abno 1532, då dömdes det nu samma köp fast och stadigt som så länge okvalt haver.

Nils i Skomakarbo bjuder upp ett torp utanför Grådö, köpt av Olof Jönsson för 14 skeppund stångjärn

KLHA, I, AI:6, f 41, 29 jan 1599

Kom Olof ~~Lasse~~ Persson på Davidshyttan och talade till Anders Arvidssons arvingar i Österby om någon förlikning på den del honom tillkom i Österby på sin hustrus vägnar, hustru Karin, den med vilken så fallet är, att en benämnd Lasse Å...., han var justru Karins faderfader och honom kom en del till i förenämnda Österby efter sin moder. Nu kom och Lasse Å...s halvbroder Erik Sonisson benämnd och en brodersdel till efter sin moder, ty de voro samsyskon om modern. Vilken Erik var Anders Arvidssons hustrus, hustru Kerstins, fader. Nu hade hustru Kerstin en måg benämnd Nils Larsson i Skomakarbo, som givit förenämnde Olof 1 1/2 skeppund stångjärn på samma förlikning, det Olof och bekände sig hava anammat.
Då dömdes och samma förlikning fast och alla Nils Larssons medarvingar skola giva Nils så mycket igen som på var kan löpa.

Backnilsbo i Hedemora socken

AI:10 27 nov 1643

OP 2796
OP 2797
2798
OP 2793

Serie II, AI:8, f 346, 8 dec 1641

Carl Matsson i Kårby i Tuna socken talte till Erik Jöransson i Norrby om någon jord i Kårby sig Erik och hans broder Hans Eriksson i Staden påstår hava sålt honom, den de efter sin fader Jöran Sigfridsson på Prästhyttan ärvt hava och han skall köpt av hustru Carin I Backnilsbo medan hon var änka, den nu äger Reinhold Reinholdsson i Hälla, efter hennes namn stå skall i en köpeskrift. Hustru Carin nekades sig vara därav kunnig att detta skett med hennas samtycke. Framkom hennes syster hustru Sara, Håkan Larssons i ovanbemälde by och bekände att deras fader Nils Larsson i ovanbemälde by haver sålt förberörde jord, ... till hans dotterson Erik ~~Olsson~~ Olsson.. Olof Hansson och Jöns man Sigfridsson hava varit syskonbarn, Erik Hansson begärde att hustru Carin ville fria sig med liflig ed, att förbemälde jord icke är såld med hennes vetskap och samtycke, så ville han förlika Carl för sitt utlagda järn. Hustru Carin gjorde snu sin ed med förbemälde villkor, varför sedan henne ....
Erik Andersson ifrån Säter landsgevaldiger stod för tinget och upplät sin broders hustru, hustru Sara i Backnilsbo, Bengt Anderssons i Backnilsbo, ...

Serie I, AI:8, f 134v (maskin), 19 maj 1606

Kom Lasse Hansson Borgmästare samt Mats Pedersson i Bya och talade till Backe-Nils samt hans medarvingar om någon häst som Nils halvbroder Erik Olofsson honom skyldig var, ...

Serie I, AI:10, f 237 (maskin), 28 april 1617 Se nästa sida

Kom Backe-Nils och talade till Erik Andersson i Österby och hustru Margareta, som är Erik Anderssons brodersdotter, om någon gäld, som hustru Margaretas fader Olof Andersson skulle vara honom skyldig, nämligen löp i en summa 11 daler 1 mark, då rannsakade och i sanning bevistes, att där fanns mera gäld som förenämnde Olof Andersson skyldig var, även som .....
..... kude räcka till att betala med. Avsades efter 22 Cap i ärvdebalken, att där är ....penningar tagna där inga är, eller och att Nils äger Erik Anderssons syster till hustru, kanske han haver så väl tagit som det ....

Serie I, AI:11, f 36v, 3 juli 1633

Hustru Sara i Skomakarbo klandrar på bemälde hemman Skomakarbo, som hennes fader Nils Larsson ibid haver sålt sin styvson Eric Ericsson, och henne som närmast i börd är det aldrig har bjudit. Så efter hustru Malin, Erik Erikssons efterleverska icke är med sina ...... tillstädes och heller icke stämd, och kanske hon haver fasta därpå, så bliver saken till nästa ting uppskjuten.

KLHA, III, AI:1, f 88v, 17 nov 1643

Håkan Larsson i Backnilsbo och hans hustru Sara Nilsdotter fingo fasta på benälde Backnilsbo, som de av Landsgevaldigern Lars Andersson för 343 daler kmt köpt hava, av vilken summa hustru Sara haver ~~sin~~ Håkan kom i äktenskap med henne betalt på samma hemman 125 daler kmt. Håkan haver betalt 138 daler kmt. Än Håkan Lars efter den förlikning demm emellan på lagmanstinget skedd är, 80 daler av suman bliver som ovanbemält är 343 daler kmt.

× HM och ny Kalzlekoppar/skeppund, 2 lispund

KLHA, II, AI:9, f 120, 17 nov 1643

Mats Jöransson på Djörkhyttan berättade, att han för några år sedan, vid pass 11 eller 12, samt med Erik Andersson i Davidshyttan, Erik Olsson i Nås, Mats Olsson i Brunna, Mats Andersson ibid, Olof Hansson i Gräntse, av Landshövdingen Ädle och Välbetrodde Per Knutssons befallning haver varit i Backnilsbo eller Skomakarbo, som Erik Eriksson sedan kopparförtennare haver köpt av Nils Larsson därsammastädes, som köpebrevet daterat 11 februari 1625 Erik icke hade låtit lagfara sitt köp för 450 daler kopparpenningar, och Lars Andersson Profoss talade för de 145 ..... han haver att fordra efter den domen han haver fått på Rådstugan i Staden den 14 augusti 1628 och den 11 november 1630, så länge Lars skulle få sin betalning och protesterade.. Jöran Hindersson Fältväbel, vilken äger hustrun efter Erik Eriksson, att samma hemman är mycket förbättrat, varför han ännu begärde mera skattning till kommande rev. Noch framkom Håkan Larsson vilken nu bor i samma hemman och äger till hustru hustru Sara, Nils Larssons dotter, och vill det inbörda, efter varken Erik Eriksson eller Lars Andersson härpå hava fått fasta, och säger Håkan att Bengt Andersson samma han och, hans hustrus förra man, hemmanet med häfdning mycket haver förbättrat. Sedan skedde då Lars straxt avstod hemmanet och det sålde sin förbemälte broderhustru, hustru Sara, som Lars Andersson nu bekände, ändock han icke haver utgivit något köpebrev.
Samma skattningsmän äro nu icke levandes mera än Mats Johansson, och Mats Andersson och Olof Hansson. Nämnden var ej veterligt, att samma hemman är mycket förbättrat sedan Erik Erikssons efterleverska släppte det, och gåvo de gode män sitt betänkande, att samma hemman på samma tid icke kan hava varit mera värt, efter Erik Eriksson medan han hade det och nämligen de sista årens årsväxter, utan att Lars Andersson det må behålla för samma gäld, och sedan upplåta och sälja Håkan Larsson efter huru de bäst kunna förenas, därmed gåvo och Jöran Hindersson och hans hustru Malin sig till freds, och Jöran och Lars därefter tagas i hand.

KLHA, I, AI:10, f 236v, 28 april 1617

Kom Backe-Nils och talade till Erik Andersson i Österby och hustru Margareta, som är Erik Anderssons brodersdotter om någon gäld, som hustru Margaretas fader Olof Andersson skulle vara honom skyldig, nämligen löp i en summa 11 daler, 1 mark, då rannsakades och i sanning bevistes, att där fanns mera gäld som förenämnde Olof Andersson skyldig var, än som hela boet kunde räcka till att betala med, och sades efter 22 Cap Jordebalken, att där är ....penningar tagna där inga äro, efter ock nu Nils äger Erik Anderssons syster till hustru, han icke kan hava så väl eget som det ....

KLHA, II, AI:3, f 57v, 1 juni 1635

Ett hemman Skomakarbo benämnt, som Lars Andersson Profoss vid Säter haver fått i pant av Erik Eriksson fordom kopparförtennare för 240 daler, det sedan Lars är tillstatt på Rådstugan, och Bengt Andersson i Skomakarbo, Lasses broder, sedan av honom löst haver för så många penningar.

Familj XI:73-74. Lars Matsson - Karin Matsdotter, Djörkhyttan, Hedemora

Ur Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Serie II, volym AI:3, f 95. 5 maj 1636

Lars Matsson på Djörkhyttan uppbjöd första gången Olof Matssons i Ingevallsbennimg hustrus ärvda hus och jord på Djörkhyttan i Norrgården.
(Mats Jöramsson fick samtidigt fasta på en del i Södergården, och därvid säges att Mats är hustruns broder)

Serie II, volym A:7b, f 354. 8 dec 1641

Lars Matsson på Djörkhyttan fick fasta på sin hustrus syskonbarns hustru Karin Olofsdotters, Lars Olsson Kämpes iHallenby, Litslena socken, moders hus och jord i Djörkhyttan i Norrgården.

Serie II, volym AI:3, f 124. 31 okt 1636

Uppbjöds andra gången Lars Matssons på Djörkhyttan alla dess fasta jordägor i Norrgården ibidem

Familj XI:107-108. Mats Jöransson - Brita Gulichd-r Djörkhyttan, Hedemora

Ur Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Serie III, volym AI:17. Hedemora 14 juni 1675, f44

f44
Jöran Matsson, född på Djörkhyttan, hade efter en upprättad testamentsskrift den 14 juni innevarande år 1675 under rådmannens Sven Ersson Scriberi och Salomon Hansson Hilperts Y......... testamenterat sin svågers och systers man, rådmannen Eric Persson, barn Peter och Sara allt det lösa och fasta arv på Djörkhyttan, mot den trogna omvårdnad bemälde hans svåger och syster haver om honom haft i 18 års tid uti sitt blinda tillstånd, med villkor de och lova till hans dödsdag antimicra och efter hans död låta honom hederligen komma till graven. Forts nästa sida.

Y egna där under skrifven händer till vittnen
Forts. nästa sida

Serie III, volym AI:8. Hedemora 26 april 1664

Första gången uppbjöds Gulich Matssons på Djörkhyttan jordedel ibm, som han efter sina föräldrar ärvt haver, samt de igenlösta jordedel av Zachris Hensel, som bemälde Gulich pantsatt haver till sin svåger Eric Persson i Hedemora.

Serie III, volym AI:4, f 17. 28 maj 1660

Uppbjöds första gången en systerdel i Mats Jöranssons hemman i Djörkhyttan, som dess arvingar och förmyndare hava sålt till Eric Persson.

Serie III, volym AI:4, f 17. 28 maj 1660

Uppbjöds andra gången Brita Matsdotters arvedel på Djörkhyttan, både hus, jord, etc., som hon sålt till sin svåger Eric Persson.

Serie III, volym AI:1, f 738. 13 okt 1651

Lars Matsson på Djörkhyttan fick fasta på 1/2 spannland åker ibm, belägen Norrgården, som han av sin granne Mats Jöransson för 4 1/2 skeppund stångjärn köpt haver.

Renoverade domböcker, volym 7, f 298v, 22 april 1662

Eric Persson beviljades fasta på sin svägerskas Sara Matsdotters arvedel på Djörkhyttan, som han av Sara köpt.

Serie II, volym AI:9, f 331. 20 jan 1643

Lars Andersson i ...... fasta på Mats Jöranssons på Djörkhyttan hustrus, hustru Brita Gulichdotter, ärvda jord och äng beläget i Nås och Davidshyttan sålt för stångjärn 18 knippen, som Mats hade nedlagt på jord i förebemälda Djörkhyttan. Skriften daterad 19 oktober 1640.

Serie III, volym AI:4, f 20. 28 maj 1660

Uppbjöds tredje gången 1/2 brodersdel uti Djörkhyttan, som Mats Jöranssons son, Eric Matsson benämnd, kunde efter sina föräldrar tillfalla, mot någon gäld som Zachris Hensel för ovannämnda Eric Matsson haver betalt ...
(Se vidare under Zachris Hensel)

Serie III, volym AI:5, f 72. 28 juni 1661

Zachris Hensel hammarsmed fick fasta på Eric Matssons arvedel på Djörkhyttan, en hel brodersdel. (Se vidare Zachris Hensel)

Serie II, volym AI:5, f 151. 10 maj 1637

Olof Matssons i Ingevallsbenning hustrus ärvda jord på Djörkhyttan, som Olofs hustrus broder Mats Jöransson på Djörkhyttan haver köpt.

[illegible]

Serie II, AI:6, f 56. 29 okt 1639

Uppbjöds första gången Lars Olsson Kämpes uti Hallenby, Litslena socken, hustrus ägor i fädernegården på Djörkhyttan, hennes mödernes arv med alla tilliggande lägenheter som köpebrevet daterat i Staden den 19 juni detta år vidare förmäler. Sålt Mats Jöransson på föreskrivna Djörkhyttan, länsman, föreskrivna Lars Olssons hustrus moders broder för stångjärn 25 skeppund.
(Enligt AI:8, f 354 den 8 dec 1641 gäller detta en del i Södergården, samtidigt säljer hon en del i Norrgården till Lars Matsson)

KLHA, III, AI:17, f 44, 14 juni 1675. Forts ffrån föreg. sida

Särdeles ock för den ro och lust som han, Jöran, haver haft av bemälde Peter och Sara uti deras späda barndom.
Uppå vilket testamente nu begärandes Rättens stadfästelse. Och även väl länsmannen berättade att rådmannens äldste son Erik Eriksson Junior skulle hava något uti detta testamente att säga, som nu inte var tillstädes, likväl vorden han sedan tillstädes kommen, själv bekände sig icke det ringaste åtal hava där uti. Då blev förbenämnde testamente stadigt och fast dömt.

KLHA, III, AI:6, 22 april 1662, f 31v

Erik Persson beviljades fasta på sin svägerskas Sara Matsdotters arvedel på Djörkhyttan, som han av bemälde Sara köpt haver för 315 daler kmt.

Djörkhyttan, Hedemora

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII, volym AI:3

Ting i Hedemora den 19 oktober 1703

Mons. Anders Hedendahl gör i Rätten påminnelse, att trovärdigt folk för honom berättat, huru som Mats Larssons söner på Djörkhyttan, vilka sitta och bruka Hedendahls brodersons, Eric Olsson, hemmansdel ibidem, otillbörligen utsuga all samma hemman tillhöriga skog. Det vore rätten intet obekant, att Eric Olsson så noga eftertänka, vad skada ett sådant ödande i längden vorde dragande med sig, därför han som farbrodern är, funnit sin skyldighet vara, att söka Tingsrättens förbud på, att ingen av Eric Olssons grannar måtte lägga sig i handel med honom om hans skog, för öl och brännvin eller och .... något annat byte till hans skog, hans hustru och barn i framtiden till förfång och skada. Detta förbud blev Mons. Hedendahl beviljat.

Ting i Hedemora den 22 maj 1706

.... soldatens Eric Olsson Hedendahls hustru, gudfruktige Kerstin Danielsdotter på Djörkhyttan, att få ....

Ting i Hedemora den 12 oktober 1708

Process mellan bröderna Johan och Anders Matssöner, Djörkhyttan, mot Anders Zachrisson och Zachris Matsson om jord

Serie VII, volym AI:4

Ting i Hedemora den 14 maj 1709

Uppropades fjärdingsman och dess broder Anders Matsson på Djörkhyttan, instämda mot Anders Zachrisson och Zachris Matsson ibm och vice versa, dessa såväl som Lars Matsson och Johan Andersson mest förbundna enligt börden som ock ....
..... i lösningsrätten, till så väl den jord på Djörkhyttan, vilken Johan Matsson och dess bröder inhandlat 27 september 1708 för 959 D kmt av Madame Helena Olofsdotter och notarien Nils Andersson, som den de ock då tillika med Johan Andersson köpt av rådman Lars Folkern och handelsman Anders Arvidsson för 500 D kmt, att hela hemmanet sedan må bliva tillsamman fordrande allenast avrad utav Zachris Matsson, som den delaen brukat under fjärdingsman och sina medintressenter borta varit ......

(skulder till olika personer)

..... ty att Mats Göranssons på Djörkhyttan dotter, hustru Elisabeth Matsdotter varit sal. Olof Larsson Hedenblahds barns modermoder, och den andra, hustru Margareta Matsdotter Anders Zachrissons moder, men Zachris Matssons fadermoder, varemot fjärdingsman Johan Matsson och hans broder berätta, sin faders modermoder haver varit Mats Jöranssons syster, varandes således fjärdingsman och dess broder .... fördenskull i förmåga av det 6 Cap. jordabalken samt 3:4 Cap. arvslagen ....
.... så all den stund det av årlig skatt utgår vid pass 4 stigar kolränta och det således en fullkomlig besittningsrätt medför, dessutom ock Anders Zachrisson och Zachris Matsson där till närmare bördsmän befinnes, än fjärdingsman Johan Matsson och dess medintressenter, svarandes Anders Zachrisson och Zachris Matsson .... Olof Larsson Hedendahls barn till tredje led skylda, ty att den ena Mats Jöranssons på Djörkhyttan dotter, hustru Elisabeth Matsdotter varit sal. Olof Larsson Hedendahls barns modermoder, och den andra, hustru Margareta Matsdotter Anders Zachrissons moder, men Zachris Matssons farmoder, varemot Johan Matsson och hans bröder beraätta sin faders modermoder haver varit Mats Jöranssons syster, varandes sålunda fjärdingsman och dess bröder .... till rygga i ätterna, för den skull i förmåga av det 6 Cap. jordabalken samt 3:4 Cap. arvsbalken ....

Lars Olsson på Åsen i Hedemora, gift med Brita. Barnen kallade sig Hedendahl
I Per Larsson Hedendahl, handlande
II Olof Larsson Hedendahl, Gift med Helena Olsdotter, dotter till rådman Olof Olsson H-mora
Barn: Lars Olsson Hedendahl
Eric Olsson " Djörkhyttan
III Anders Larsson Hedendahl rådman i H-mora

Serie VII, volym AI:4

Ting i Hedemora den 14 maj 1709

.... av sin styvsons, bokhållaren Johan Hedenqvist, brev daterat Stockholm den 11 maj, innehållande huru han skall vara sinnad .... hösttinget att inbörda sin fasters, sal. Olof Hedendahls hustrus jordedel i Djörkhyttan, den arvingarna försålt åt Johan och Anders Matsson i Djörkhyttan.

Samma ting och samma dag

Lars, Anders och Johan Matssöner på Djörkhyttan, som inhandlat rådmannens, sal. Petter Hedenqvists sterbhus äganden och hemman därsammastädes, vilket tillhörande av landbon Olof Persson brukat blivit, men som husen och gärdesgårdarna ....

Samma ting och samma dag

Det av L. Folkern, E. Hedenqvist, Johan Hedenqvist och Anders Arvidsson givna köpebrev på dess hemman i Djörkhyttan till Lars Matsson och Johan Andersson ibm tillika med Johan Matsson

Ting i Hedemora den 10 maj 1710

Begärande genom inlagd skrift Anders Danielsson på Davidshyttan, att häradsrätten jämte honom tillsätta ...., till målsman för sal. Lars Carlssons barn på Djörkhyttan, och att allt sterbhustets gäld måtte bliva upptecknat .... För den skull inskrevs och förordnades Johan Andersson på Djörkhyttan jämte bemälte Anders Danielsson på Davidshyttan till förmyndare och målsmän för avlidne Lars Carlssons barn på Djörkhyttan ....

Samma ting och samma dag

Till att ernå riktighet uti sal. Lars Carlssons sterbhus i Djörkhyttan, och att rätterligen kunna sluta det påbegynta inventarium över kvarlåtenskapen, samt med lösörenas delning till .... komma, blev .... Carl Carlsson och hans hustru Elisabeth Persdotter pålagt ....

Ting i Hedemora den 15 maj 1713

Hustru Brita Olofsdotter Hedendahls egendom vid Djörkhyttan, som hon ärvt efter sin broder Eric Olsson, med faderbrodern Anders Hedendahl den 10 juni 1712 efter fullmakt försålt åt Anders Zachrisson och dess måg Eric Krabbe.

Ting i Hedemora den 12 oktober 1708

Bekänner Johan Andersson på Djörkhyttan uti brev 5 maj 1708 sig för sin arvedel efter fadern i Västanå, 200 D kmt i fullkomlig lösen av Eric Andersson i Bya uppburit haver.

Ting i Hedemora den 6 maj 1708

Lars Matsson och Johan Andersson i Djörkhyttan köpt ett hemman ibm, efter nya reven räntande årligen 10 stigar, 2 1/2 korg kol, 7 1/4 dagsverke, för 2750 D kmt av rådman Folkern, Eric Hedenqvist, Johan Hedenqvist och Anders Arvidsson.

Västmanlands läns renoverade domböcker, volym 60, f 70. 21 febr 1708

Förlikning mellan Per Carlsson i Fragg och dess broder Carl Carlsson i Djörkhyttan och Hedemora socken, varigenom den senare utlöstes ur Fragg.

Djörkhyttan, Hedemora

Ur Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Renoverade domböcker, volym 30, f 808v. 18 maj 1694

Anders Ericssons hustrus i Djörkhyttan jordedel som hon i Norshyttan ärvt, och hon med sin man den 16 maj 1690 försålt haver till nämndeman Eric Johansson på Norshyttan

KLHA, III, AI:7, f 91, 15 okt 1664

Mats Clementsson finne vid Norns bruk boendes kärade till sin svåger och hustrubroder Carl Larsson om en systerdel uti ett torp, vilket torp Carls broder Daniel Larsson hade sålt till bruksinspektoren Thomas Carlsson Jedeur, ...

Djörkhyttan i Hedemora socken

KLRD, 81, f 861, 4 maj 1724

Fördes en tvist emellan soldaterna Carl Larsson Knippel med brodern Per Larsson Junkare uti Djörkhyttan och deras faster Karin Carlsdotter igenom sonen Johan Andesrsson i Davidshyttan, beträffande 15 snesland 9 bandland jord, som den senare vid den av Rätten förordnade prov och mätning befunnits över sin tillständiga systerdel uti Djörkhyttan-hemmanet innehava, i anseende härtill kärandena påstå, det kan visa må, huru och på vad sätt samma överskott kommit uti dess händer, och som det förmenas genom olaga tillgrepp vara skett, det hon dörför måtte plikta, samt bestå dem avrad för den tid jorden borta varit, varförutan de ock begära, det måtte Johan Andersson ifrån sig lämna de skrifter och dokumenter, som deras hemman angår, samt upvisa bytesskriften, att därav erfaras kan, om de till fullo sin rätt efterkommit, var uppå svarnden till sin ursäkt androg, det borde ej han allenast, utan samtliga dess medarvingar härom tilltalas, dock utlät han sig äntligen å sin moders vägnar, som ännu lever och jorden till arv fallit, att så framt vid denna rev riktigt tillgått, och så stort överskott befunnits, skall det vid själva delningen, antingen av förrättningsmännens förfarande, eller att broderns jordedel varit till godheten så mycket sämre, erbjudande sig likväl, att som kärandena emellertid densamma återfått, att vilja dem skäligen för dess borovarande förmåga, allenast han hädanefter ifrån deras hot och undsägelser bliver befriad, skolandes de för övrigt riktigt efter byteslängden utbekomma vid sin del, som han med länsman Lunfblads attest och påskrift sökte bevisa, samt documentet vara hos honom i så gott behåll som annorstädes.
Resolution: alldenstund de gode män, som av Rätten varit förordnade att jämka dessa parter emellan, vid handen givit, det denna överskottsjord ej befunnits på ett ställe, utan här och där på deras var intill annan stötande åker- och ängestegar, varandes ock Johan Andersson ej kunnat övertygas, det han förändrat råskillnaderna eller vetandes och viljandes mera tillgripit än som vederbort, utan tvärt om påstått, att sådant sig tilldragit genom delningsmännens förfarande. Fördenskull bliver han väl i förmåga av 16 Cap Byggebalken ifrån plikt förskonad, docj skall han för denna jords nyttjande ifrån år 1695, då delningen skedde, efter nämndens uppmätning till vederparten uti ett för allt erlägga 26 daler, samt uti expenser och revningskostnad 18 daler kmt. Men vad documenterna vidkommer, kunna de Johan Andersson ej ifråntagas, så länge han besitter och brukar någon del uti morfaderns hemman, dock bör så ofta påfordras, lämna Knippel och Junkare fritt tillstånd, att hämta därav all nödig efterrättelse, och därför straxt tillställa dem en riktig uppsats, huru många de till mantalet äro och vad de egentligen angå.

KLRD, 80, f 997v, 6 maj 1723

Nämndeman Zachris Matsson tillika med Erik Nilsson på Djörkhyttan sökte efter föregången stämning uppå Johan Andersson, Anders Matsson, Erik Andersson och Lars Matssons arvingar däesammastädes, att få uti börd återlösa den lilla jordedel uti Mats Jöranssons mantal, som deras faderfader Zachris Hentzel till sin andra hustru Anna Ersdotter testamenterat och givit, men hon åter till Rådmannen Petter Hedenqvist försålt, som sedermera genom slutet köp med sterbhusets anhöriga kommit uti de senares händer.
Häremot uppviste svarandena Rättens fasta ooch Tingsskötning av den 18 oktober 1710 uppå den egendom, som de av Hedenqvists sterbhus anhöriga inhandlat, varunder ock denna jordedel skall böra förstås.
Men kärandena påstodo sig med skäl kunna visa, det denna omtvistade jordedel intet vara under samma köp begripen, vartill de ock anhöllo om uppskov uti saken till nästa Ting.
Fördenskull och som kärandena förmena sig kunna denna sin talan lagligen bevisa, ty vill och Rätten till det begärda uppskovet hava givit sitt bifall, åläggandes och dem därför sådana skäl och bevis att inskaffa, ssom deras föregivande i det målet till fullo kunna bestyrka, så framt de med saken än vidare tänka fullfölja, på det Rätten ej uti onödugt mål må bliva hindrad och uppehållen, samt vederparterna på omkostnad bragta.

KLRD, 81, f 896, 4 maj 1724.

Bruksförvaltare Johan Hedengren fordrade utav Lars Carlssons arvingar på Djörkhyttan betalning för den skuld till 57 daler 14 öre kmt, som de till datum skola häfta för till dess sal. faders Rådman Johan Persson Ambrosius sterbhus, och han vid arvsskiftet nödgats sig åtaga att för densamma sina syskon förnöja, förmenandes dem så mycket mindre kunna sådant förvägra, som de tillträtt och nu innehaver dess efterlämnade äganden.
Sonen Carl Larsson Knippel uppviste härmed sal. Johan Ambrosius slutsedel av den 8 oktober 1706, det styvfadern Carl Larsson ej varit till datum mera skyldig än 20 daler 11 öre kmt, såsom ock att Hedengrans kvittens av den 1 juni 1722, det han för samma gamla skuld intet graverat fadern Lars Carlsson, utan borde dess styvfader, så i fall något mera obetalt, skulle demn styvfadern enskilt tillkomma, i synerhet uti byteslängden över faderns kvarlåtenskap och den uti huset befintliga skuld finnes för Ambrosius annoterat, det skulden var bnetald, så att därför Hedengran till bestyrkan av denna sin talan och huru stor skulden rätteligen är, skall böra uppvisa ....boken, vilket ock Rätten i anseende till en sådan visshet och de av svarandena uppstadda skäl, fann nödigt böra föregå, innan Rätten sig häröver skäligen utlåta kan. Åliggandes därför Bruksförvaltaren Hedengran sig vid nästa Ting med Strebhus-böckerna infinna,, helst där uppvisas må denna fordrans beskaffenhet, och huruvida antingen Carl Carlsson enskilt eller Lars Carlssons arvingar böra därmed graveras.

Familj V:1-2 (Aron Sohlström)- Stina Andersdotter, Bjurfors, Avesta

Ur domböckerna om farfars fars tillblivelse.

Kopparbergs läns renoverade domböcker, volym 300

Vårtinget 15 maj 1811, mål nr 93

Till tinget hade pigan Stina Andersdotter i Billbo låtit instämma drängen Anders Persson i Nås med påstående det Anders Persson, som skall rådt Stina Andersdotter med ett av henne framfött, ännu levande barn, måtte förpliktas bidraga till barnets underhåll intill det sig själv försörja kunde.
Vid upprop förekommo parterna och svaranden nekade helt och hållet till angivelsen, varför Stina Andersdotter anhöll att till hans övertygelse få såsom vittnen höra Jan Jacobsson i Grådö och Jan Jansson Berg, som nyligen fyllt 15 år ej ännu gått till Herrens Nattvard. Och som han ej heller äger något betyg om sin christendomskunskap så kunde edgång honom icke tillåtas, men Jan Jacobsson avlade ojävig befunnen vittnesed, varnades för mened och berättade att vittnet en afton sistlidne år i sällskap med svaranden varit inne i en bod där käranden legat, och vid vittnets bortgång hans följeslagare stannat kvar därest och vidkänt.
Därefter hördes, enligt kärandens begärande, utan ed, Jan Jansson Berg vilken berättade att svaranden vid midsommartiden sistlidne år igenom fönstret inkrupit i det rum, där Stina Andersdotter låg, men huru länge svarandes kvarstannat visste icke vittnet, som genast gått sin väg.
Dessa berättelser erkände Anders Persson, förmenande likväl att de icke innefattade bevis, det han med Christina Andersdotter haft olovligt umgänge.
Genom de hittills avhörda vittnens berättelser anser Häradsrätten Anders Persson vara ... . emot honom gjorda angivelser å den ...... besvärad att han jämlikt 17 Cap. 29 och 30 § rättegångsbalken med ed sig därifrån värja bör. I följd härav Anders Persson beläggss att å nästa tings tredje rättegångsdag sig inställa och med själv .... ed visa, det han med Christina Andersdotter köttsligt umgänge icke plägat, dokkbör dess förinnan Anders Persson flitigt besöka sin själasörjare, för att underrättas om edens vikt och värde, samt den våda mened medförer, samt bevis på därom som angående hans övriga christendomskunskap, vid 3 riksdaler 16 skillingars vite, att nästa ting med sig hava. Viljandes Häradsrätten ...... sig visa Anders Persson tillstädes komma samt eden begå gitter eller icke.

Hösttinget 12 oktober 1811, mål nr 78

Som uti det av pigan Stina Andersdotter i Billbo till förra tinget emot drängen Anders Persson i Nås instämda mål, angående Anders Perssons förpliktande att bidraga till underhåll för det barn, varmed han skall henne rådt, hade Häradsrätten av förekomna anledningar ålagt Anders Persson att å detta ting med ed sig fria, det han icke med Stina Andersdotter plägat köttsligt umgänge, samt därjämte föreskrivit, att Anders Persson, till erhållande av nödig undervisning om edens vikt borde flitigt besöka sin själasörjare.
Då detta mål nu uppropades inställde sig parterna, och Anders Persson, som förklarade sig beredd att gå eden, framlämnade ett av Contraktsprosten och Kyrkoherden, Högärevördige och Vittberömde Doctor Nils E Netzel utgivet betyg, att Anders Persson i sina christendomsstycken ägde den kunskap, att han väl kunde beskaffenheten och vikten av edgång.
Anders Persson förehölls, huru föga sannolikt det vore, att Stina Andersdotter mot honom uppdiktat beskyllningen, till vars bestyrkande dessutom flera bindande omständigheter förekommit, samt förmanades, att hellre uppriktigt erkänna förbrytelsen än blottställa sig för den oundvikliga våda, som en falsk ed medför. Men Anders Persson förblev därvid att han kunde med fredat samvete gå eden,

vartill han sig ock ytterligare anmälde.
Men som det upplystes, att änskönt Häradsrätten förordnat, det Anders Persson borde flitigt besöka sin själasörjare för att om edgångens vikt undervisas, Anders Persson likväl icke förr än i dag på morgonstunden hos Herr Prosten, Doktor Netzel sig anmält. Alltså och på det Anders Persson måtte nya tillfällen, att ytterligare bliva underrättad om den fara, som från mened är oskiljaktig förent, att själv efterfinna följderna därav, aktade Häradsrätten nödigt med

edens avläggande lämna Anders Persson betänketid till nästa ting. Och skall emellertid Anders Persson minst sex veckor före tinget och sedan så ofta han påkallas, vid tre riksdaler sexton skillingars vite, hos sin själasörjare sig infinna i det ändamål Häradsrättens förra utslag innehåller, börandes Stina Andersdotter även vid nästa ting sig infinna, då slutligt utlåtande följa skulle.

Kopparbergs häradsrätts arkiv, serie VII, volym AI:30.
Vårtinget 11 april 1812, mål nr 101

Uti det vid tvenne ting tillförne före......, och till detta uppskjutna mål emellan pigan Stina Andersdotter i Billbo, kärande, och drängen Anders Persson i Nås, svarande, angående den förres påstående, att Anders Persson som skall rådt Stina Andersdotter med ett av henne framfött, ännu levande barn, måtte förpliktas bidraga till barnets underhåll intill dess det sig själv försörja kunde, hade häradsrätten vid sista ting av förekomme anledningar än ytterligare uppskjutit detta mål, och ålagt Anders Persson, att å detta ting med ed visa, det han icke med Stina plägat köttsligt umgänge eller vore fader till det av henne framfödda barn, samt därjämte föreskrivit, att Anders Persson minst 6 veckor före detta ting och sedan så ofta han påkallas, vid tre riksdaler sexton skillingars vite, borde besöka sin själasörjare, för att om edens vikt och värde, samt den fara mened medföter underrättas.
Vid upprop av detta mål inställde sig parterna, och Anders Persson, som förklarade sig vara beredd att gå eden, framlämnade ett av Herr Contractsprosten och Kyrkoherden, Högärevördiga och Vittberömde Doctor Nils E Netzel avgivet betyg, att Anders Persson ägde den kunskap i sin christendom, att han ganska väl kände edens vikt, samt faran av mened. Och som Anders Persson gick den ålagda eden samt vid Gud och hans heliga Evangelium svor och betygade att han icke med pigan Stina Andersdotter plägat köttsligt umgänge eller var fader till det av henne framfödda barn. Alltså prövade Häradsrätten skäligt befria Anders Persson från käromålet.

Djörkhyttan i Hedemora socken

Kommunionlängd D II:1 1688-1702

Mats Larsson
hustru Karin
son Lars
hustru Karin
son Anders

Mats Zachrisson
hustru Brita

Anders Zachrisson
hustru Margareta

Anders Eriksson
hustru Kerstin
son Johan
hustru Kerstin

Carl Larsson
hustru Elisabeth
mågen Anders Danielsson
hustru Karin

Olof Matsson
hustru Malin
son Erik
hustru Kerstin

Anders Andersson
hustru Anna

Husförhörslängd AI:2 1698-1704

Mats Larsson död
hustru Karin Bengtsdotter
son Johannes
hustru Margareta Andersdotter

Lars Matsson
hustru Karin Gulichsdotter
son Johannes
dotter Karin
son Mats
dotter Sara

Anders Matsson
hustru Ingrid Andersdotter
dotter Anna Andersdotter

Johan Andersson
hustru Kerdtin Jacobsdotter
son Anders
dotter Brita

Anders Zachrisson
hustru Margareta Hansdotter
dotter Margareta
son Anders

Mats Zachrissons änka
hustru Brita Hansdotter
son Zachris
dotter Brita
dito Kerstin

Carl Larsson finne
hustru Elisabeth Larsdotter
son Lars Carlsson
hustru Elisabeth Persdotter
sondotter Karin Larsdotter
sonson Carl Larsson

Rådman Petter Hedenqvists landbonde
Erik Matsson död 1705
hustru Karin Andersdotter

Husförhörslängd AI:3 1705-1719

Lars Matsson död 1715
hustru Karin Gulichdotter
son Johan Larsson
hustru Anna Matsdotter
son Mats Larsson i Norberg
Lars Larsson
Anders Larsson
dotter Karin Larsdotter gift
Sara Larsdotter gift
Anna Larsdotter

Johan Matsson fjärdingsman död 1710
hustru Margareta Andersdotter
Erik Andersson från Forsbo
Mats Larssons änka Karin Bengts-
dotter död 1713
dotter Kerstin Johansdotter
Karin Johansdotter

Anders Matsson
hustru Ingrid Andersdotter
dotter Anna Andersdotter
Margareta Andersdotter

Erik Olsson Hedendahl död i Polen
hustru Kerstin Danielsdotter

Carl Larsson
hustru Elisabeth Larsdotter

Carl Carlsson från Spjutsbo
Lars Carlssons änka Elisabeth
Persdotter
son Carl Larsson
Per Larsson
dotter Karin Larsdotter
Mats Hansson från Grytnäs

Johan Andersson
hustru Brita Jacobsdotter
son Anders Johansson
hustru Brita Ersdotter
dotter Brita Johansdotter

Anders Zachrisson hammarsmed
hustru Margareta Hansdotter
son Anders Andersson
måg Erik Nilsson
hustru Margareta Andersdotter

Mats Zachrissons änka
hustru Brita Hansdotter
dotter Kerstin Matsdotter
son Zachris Matsson
hustru Brita Hansdotter
dotter Christina

Djörkhyttan i Hedemora socken

Husförhörslängd AI:4 1731-1743

Johan Larsson
hustru Anna Matsdotter
Anders Johansson
hustru Brita Andersdotter

Anders Larsson
hustru Kerstin Andersdotter
son Lars

Anders Erssons änka
hustru Kerstin Jansdotter
son Anders
dotter Margareta gift

Anders Olsson
hustru Margareta Andersdotter
~~son Olof~~
Johan
dotter Margareta gift
Anna gift
Olof Andersson
hustru Brita Ersdotter

Carl Larsson död
hustru Elisabeth

Carl Larsson
hustru Kerstin
måg Erik Nilsson
dotter Kerstin

Mats Hansson
hustru Carin Larsdotter
dotter Karin gift
Elisabeth
Maria
måg Anders Bergström
hustru Elisabeth Matsdotter
son Anders

soldat Per Larsson
hustru Margareta död
hustru Anna Jansdotter
son Erik
dotter Lisbeth
son Erik Persson
hustru Sara Matsdotter
dotter Maria

Anders Johansson
hustru Brita Ersdotter
son Johan
dotter Brita gift
Margareta
måg Anders Johansson
hustru Kerstin Andersdotter

Zachris Matssons änka
hustru Brita Hansdotter
andre man Erik Andersson
dotter Stina
son Erik

Erik Krabbe
hustru Margareta Andersdotter
son Anders
måg Anders Andersson
hustru Catharina
dotter Anna

Husförhörslängd AI:6 1738-51

Johan Larsson
hustru Anna Matsdotter
Anders Jansson
hustru Brita Andersdotter
son Anders
Johannes

Anders Larsson
hustru Kerstin Andersdotter
moder hustru Kerstin Gulichdotter

Erik Andersson
hustru Margareta Andersdotter
Brita

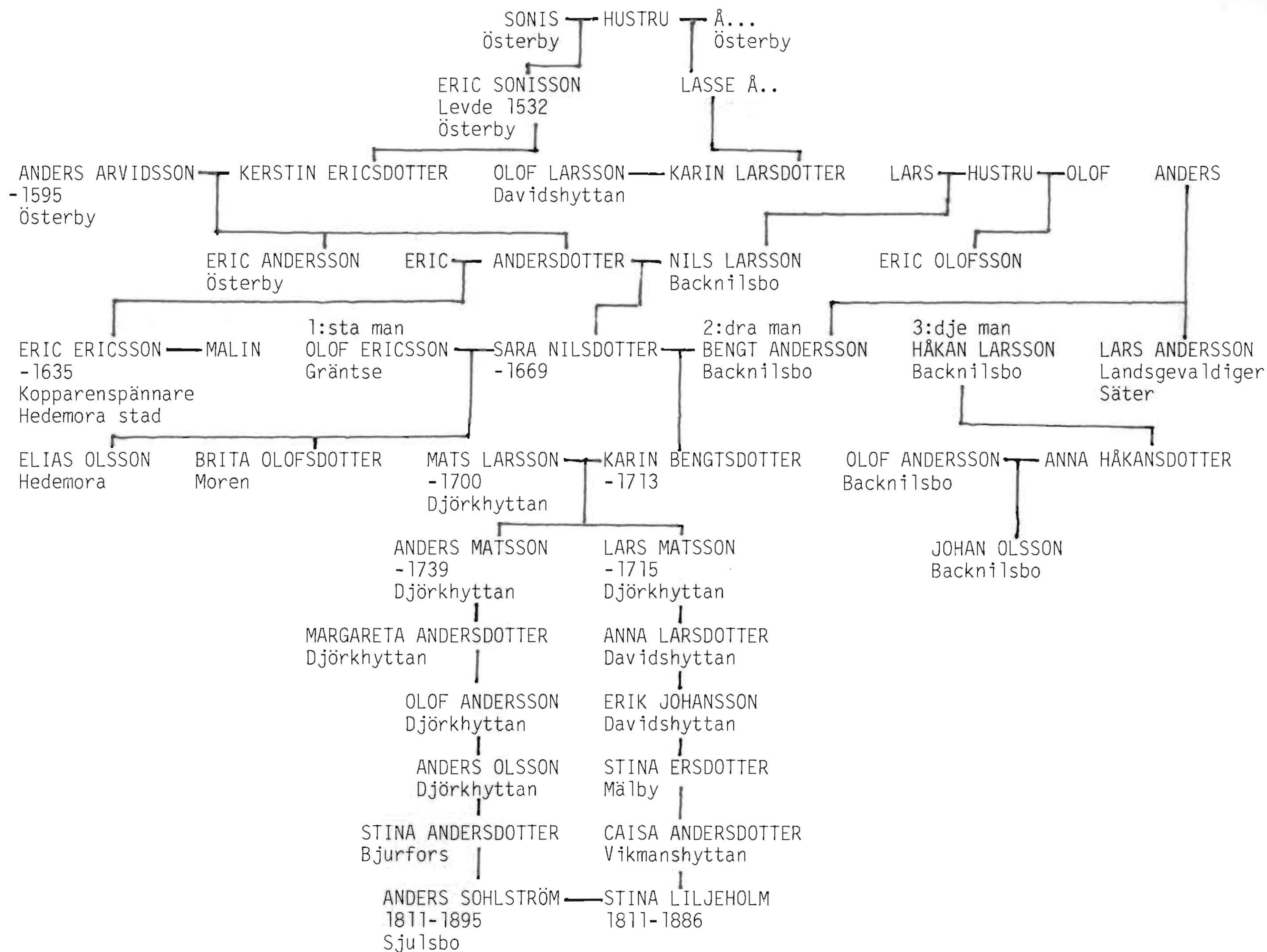
Anders Eriksson död 1740
hustru Kerstin Jansdotter
dotter Margareta född 1728
son Anders
Anna
måg Per Ersson
hustru Margareta Andersdotter
son Anders

Anders Matsson död 1739
måg Anders Olsson Kilberg
hustru Margareta Andersdotter
son Olof
dotter Anna
Margareta
son Johan

Olof Andersson
hustru Brita Ersdotter
son Anders född 1749

Carl Larsson
hustru Elisabeth Persdotter
son Anders gift

(forts)

SONIS
Österby
HUSTRU
Å...
Österby
ERIC SONISSON
Levde 1532
Österby
LASSE Å..
ANDERS ARVIDSSON
-1595
Österby
KERSTIN ERICSDOTTER
OLOF LARSSON
Davidshyttan
KARIN LARSDOTTER
LARS
HUSTRU
OLOF
ANDERS
ERIC ANDERSSON
Österby
ERIC
ANDERSDOTTER
NILS LARSSON
Backnilsbo
ERIC OLOFSSON
ERIC ERICSSON
-1635
Kopparenspännare
Hedemora stad
MALIN
1:sta man
OLOF ERICSSON
Gräntse
SARA NILSDOTTER
-1669
2:dra man
BENGT ANDERSSON
Backnilsbo
3:dje man
HÅKAN LARSSON
Backnilsbo
LARS ANDERSSON
Landsgevaldiger
Säter
ELIAS OLSSON
Hedemora
BRITA OLOFSDOTTER
Moren
MATS LARSSON
-1700
Djörkhyttan
KARIN BENGTSDOTTER
-1713
OLOF ANDERSSON
Backnilsbo
ANNA HÅKANSDOTTER
ANDERS MATSSON
-1739
Djörkhyttan
LARS MATSSON
-1715
Djörkhyttan
JOHAN OLSSON
Backnilsbo
MARGARETA ANDERSDOTTER
Djörkhyttan
ANNA LARSDOTTER
Davidshyttan
OLOF ANDERSSON
Djörkhyttan
ERIK JOHANSSON
Davidshyttan
ANDERS OLSSON
Djörkhyttan
STINA ERSDOTTER
Mälby
STINA ANDERSDOTTER
Bjurfors
CAISA ANDERSDOTTER
Vikmanshyttan
ANDERS SOHLSTRÖM
1811-1895
Sjulsbo
STINA LILJEHOLM
1811-1886

Dalarnas hembygdsbok 1922

hittan, 1539 Jerekehyttan, 1623 Gierkhyttan, 1645 Gerickhyttan, 1647 Görekhyttan, 1659 Görickhyttan, 1635 Gjörkehyttan, 1815 1815 Görkhyttan). Namnet tydligen bildat av mansnamnet Gerik (av fsv ger, geir, spjut, samma stam som i Germund, Gertrud m. fl.). En Gereka Skeppare eller Skiptare var 1351—59 fogde på Kopparberget. År 1498 nämnes 'gamla gerekagården' i Hedemora stad.

Hit hör också namnet Ingvallsbenning (1516 ingewalby — — (väl = Ingewalsbyggning),* 1339 Ingewalsböning, 1632 Ingewallsbenningen, Ingewallsböningh, Ingewaldzbening). Bänning är en gammal form för 'byggning', närmast med betydelsen hyttbyggnad. Namnet tillhör således samma tid som — hyttnamnen. Namn på -bänning äro ej ovanliga i trakten: År 1481 nämnes »en hytto liggendes pa wikebergh (då i Hedemora s:n) ok kollys bothe bygningh» — nu Botbenning i Garpenbergs s:n o. s. v. Ingvall eller Ingewall är intet okänt namn i socknen och har t. o. m. som gårdsnamn bibehållits till våra dagar. 1350 var en Ingewalder underlagman i Dalarna och 1479 finns en Anders Ingewaldsson i Södervikom i Hedemora s:n.

Dessutom finnes en mängd andra namn på -hytta, visande vilken stor utsträckning socknens bärgsbruk en gång haft. Många av dem innehålla personnamn eller andra bestämningsord, som ej behöva förklaring.

Davidshyttan (1539 Dawidshyttan, 1544 Dawidshytto, 1545 Dåwidzhytto, 1623 Dawidshyttan); Ivarshyttan (1539 och 1633 Iwarshyttan); Norshyttan (1500—04 Norshyttorna, 1528 Norshittan, 1545 Noorshyttone, 1623 Norshyttan); Norrhyttan (1539 Norrhyttan, 1545 Norrehyttone, 1546 Norrhytta, 1623 Norrhyttan), som även haft kopparhytta; Nyhyttan (1539 Nyhyttan, 1545 Nijehytten, 1632 Nyhyttan); Olshyttan (1545 Olsshyttone); Pershyttan (1539 Pedershyttan, 1545 Pedhershijtten, 1623 Peershyttan); Vikmanshyttan (1539 Wikmanshyttan, 1554 Wekmandzhytten, 1632 Wijkmanshyttan); Andershyttan (1500—04 Anders hyttone), namnet finns ej kvar, Prästhyttan, Kvarnbohyttan (1437 quernabodhahittha), har måhända legat vid vattendraget emellan Mörttjärn och Djuptjärn, tillhörande sjön Dräckens tillflöde, där vid en bro, Kvarnbron ännu finnas stora slaggparp; Grophyttan (1650 Grophyttan), synes ha legat i närheten av Bya och Jelkarbyn; Djäknehyttan (1646 Dekenhyttan), nu i Avesta socken; Nisshyttan, nu i Säters socken; Gostahyttan (1528 Gostahitthan). Därtill kan nämnas Stusshyttan (1547 Stuutzhyttan) i Grytnäs socken, som 1474 ägdes av Lasse Stuut.

Hyttor ha dessutom funnits vid Norn, Ingvallsbenning, Gränsjö, Dräcke, Turbo, Lågfors, Nås, Brunna och Västerby. Hamrar ha funnits i Norn, Turbo, Ingvallsbenning, Gränsjö, Lågfors, Davidshyttan vid den s. k. Högforsen, Dräcke, Vikmanshyttan, Nyhyttan, Norrhyttan, Norshyttan och Högtjärn.

Från denna tid kan också härledas namnet Gussarvet (1498 Gwnsenarwe, 1509—04 Gudzarwedh, 1504 Gudzarff, 1528 Gwdzarffwet, 1546 Gudzarff, 1632 Gussarf, 1698 Gussarfwett). Guss-

*) Dipl. dal. n:r 228.

arvet var ursprungligen en gård, sedermera en by, belägen i omedelbar närhet av Hedemora stad och tillhörande socknen till år 1660, då den förlades under stadens jurisdiktion. Det utgör nu en stadsdel, den östra, med Stora- och Lilla Gussarvsgatorna, den senare nu åter, såsom fordom, kallad Rusbogatan.

A r v är ett i Dalarna vanligt ord för hemman, motsvarande det i södra Sverige vanliga »arp». Jmf latinska a r v u m, jord, åker, ävensom isländska h v e r f i i lokalnamn såsom beteckning för byalag, t. ex. Rangarhverfi, samt fornsvenska æ r v i, t. ex. ærvis köp, köp av fast egendom; måhända också med betydelsen arv, ärvd egendom, i motsats till förvärvd, inlöst. Jmf uttrycket 'arv och ego'. Dalalagen talar om 'arv och orv', ärvd fast och lös egendom. Från ett ting i Mora 1484 talas om 'ett arff som hete ændhardzarff'. I ett dombrev av år 1405 nämnes en gård 'Heynearfuit' vid Falun, som Gese Heynesdotter ärft av sin fader. Namn på -arv anses härstamma från 1300-talets mitt eller senare hälvt.

Namnet Gussarvets första led kan med säkerhet härledas av mansnamnet G u t t o r m, av fsv Gudhormr, sammandraget Gorm, som betyder skonsam krigare, även skrivet Gudzthorm el. Gudzorm. Namnet återfinnes i flera ortshandlingar från 1300- och 1400-talen. År 1351 finnes en Guthorm Dagfinsson på Kopparberget och 1478 likaså en bergsman Gudzorm därstädes. Troligen har någon av dessa givit namn åt det åren 1439 och 1468 nämnda Gudzormsarfve el. Gudzonzarfve i Kopparbergs socken, det nuvarande Gussarvet. År 1393 finns en Gudhzormer i Skedvi socken och 1413 kallas han Gutthormber i Guttormshytto, som 1492 kallas Gudzarwhitto och nu Gussarvshyttan. År 1414 bevittnas ett köpebrev i Hedemora av väpnaren Ingemar Gudzthormsson (ännu finnes en väg benämnd Ingerman eller Ingemargatan invid Gussarvet i Hedemora).

Man jämföre uppkomsten och utvecklingen av de besläktade namnen i Kopparbergs och Skedvi socknar med Hedemora-namnet. Gudsormsarvet i Kopparbergs s:n blir Gunsarvet, Guttormshyttan i Skedvi övergår till Gussarvshyttan, måhända under inflytande av ett Guttormsarvet — Gussarvet i Hedemora. Ex analogia torde man därför kunna antaga att Gussarvet i Hedemora utgår från namnet Guttorm, måhända en tysk bärgsman i slutet av 1300-talet.

Nyare namn äro: E m a u s, som dock nämnes på 1600-talet, E r i k s d a l, K a t r i n é d a l, H a g a n ä s, U d d n ä s, K a r l s b r o, S t r a n d n ä s, B e r g s l u n d, Ä l v n ä s, K a r l s b o m. fl. De flästa av dessa äro uppkomna genom utflyttning ur byarna vid dessas skiften under nittonde århundradet, utgörande det fjärde skedet av socknens odlingshistoria, som ännu fortfar och som kunde vara värt sitt eget kapitel.

Beträffande namngivningen nu och i framtiden, torde böra uttalas en varning för att åt boplatserna ge alltför konstiga eller främmande namn såsom Tivoli eller Bellvue o. d. Eller också rent missvisande namn såsom t. ex. Kalsvik åt en plats, som ej ligger vid någon vik eller ens vid sjö, eller Gustafsberg åt en gård på rama slätten.

Jag har nu sökt visa huru vi i våra ortnamn värkligen hava minnesmärken, i vilka man rent av kan läsa sig till en orts odlingshistoria, d. v. s. se i vilken ordning landet bebyggts, bosättningens gång, gårdars och byars olika ålder

AI:4 Djörkhyttan, Hedemora 1731-43

Johan Larsson
hustru Anna Matsdotter
Anders Johansson
hustru Brita Andersdotter

Anders Larsson
hustru Kerstin Andersdotter
son Lars

Anders Erssons änka
hustru Kerstin Jansdotter
son Anders
dotter Margareta gift

Anders Olsson
hustru Margareta Andersdotter
~~son Olof~~
- Johan
dotter Margareta gift
Anna gift
Olof Andersson
hustru Brita Ersdotter

Carl Carlsson död
~~hustru Elisabeth~~

Carl Larsson
hustru Kerstin
måg Eric Nilsson
dotter Kerstin

Mats Hansson
hustru Karin Larsdotter
dotter Karin gift
Elisabeth
Maria
måg Anders Bergström
hustru Elisabeth Matsdotter
son Anders

soldat Per Larsson
~~hustru Margareta~~ död
hustru Anna Jansdotter
son Eric
dotter Lisbeth
son Eric Persson
hustru Sara Matsdotter
dotter Maria

Anders Johansson
hustru Brita Ersdotter
son Johan
dotter Brita gift
Margareta
måg Anders Johansson
hustru Kerstin Andersdotter

Zachris Matssons änka
hustru Brita Hansdotter
andra man Eric Andersson
dotter Stina
son Eric

VÄND

Eric Krabbe

hustru Margareta Andersdotter

son Anders

måg Anders Andersson

hustru Catharina

dotter Anna

MATS LARSSON -1700 — KARIN BENGTSDOTTER -1713

LARS MATSSON -1715 — KARIN GULKASDOTTER -1740

JOHAN LARSSON 1688- — ANNA MATSDOTTER 1695-

ANDERS JANSSON — BRITA ANDERSDOTTER 1717-

ANDERS LARSSON — KERSTIN ANDERSDOTTER 1694-

JOHAN MATSSON -1710 — MARGARETA ANDERSDOTTER

ANDERS ERICSSON -1740 — KERSTIN JANSDOTTER 1706-

PER ERSSON — MARGARETA ANDERSDOTTER 1728-

ANDERS MATSSON -1739 — INGRID ANDERSDOTTER -1738

ANDERS OLSSON 1693-1773 — MARGARETA ANDERSDOTTER 1701-1762

OLOF ANDERSSON 1723-1770 — BRITA ERSDOTTER 1723-1782

JOHAN ANDERSSON -1728 — KERSTIN JACOBSDOTTER -1716

ANDERS JOHANSSON 1694- — BRITA ERSDOTTER 1694-

ANDERS JOHANSSON — KERSTIN ANDERSDOTTER 1717-

CARL LARSSON -1706 — ELISABETH LARSDOTTER -1706

LARS CARLSSON -1700 — ELISABETH PERSDOTTER -1745

CARL KNIPPEL 1694- — KERSTIN

ERIC NILSSON — KERSTIN CARLSDOTTER

PER JUNKERN 1696- — MARGARETA 1697-

ERIC PERSSON — SARA MATSDOTTER -1736

MATS HANSSON — CARIN LARSDOTTER

ANDERS BERGSTRÖM — ELISABETH MATSD:R

MATS ZACHRISSON -1693 — BRITA HANSDOTTER -1733

ZACHRIS MATSSON 1680-1749 — BRITA HANSDOTTER

ERIC ANDERSSON — CHRISTINA ZACHRISD:R 1706-

ANDERS ZACHRISSON -1738 — MARGARETA HANSDOTTER -1721

ERIC KRABBE — MARGARETA ANDERSDOTTER

ANDERS ANDERSSON — CATHARINA ERSDOTTER

AI:2. Djörkhyttan, Hedemora 1698-1704

Mats Larsson död
hustru Karin Bengtsdotter
son Johannes
hustru Margareta Andersdotter

Lars Matsson
hustru Karin Golichsdotter
son Johannes
dotter Karin
son Mats
dotter Sara

Anders Matsson
hustru Ingrid Andersdotter
dotter Anna Andersdotter

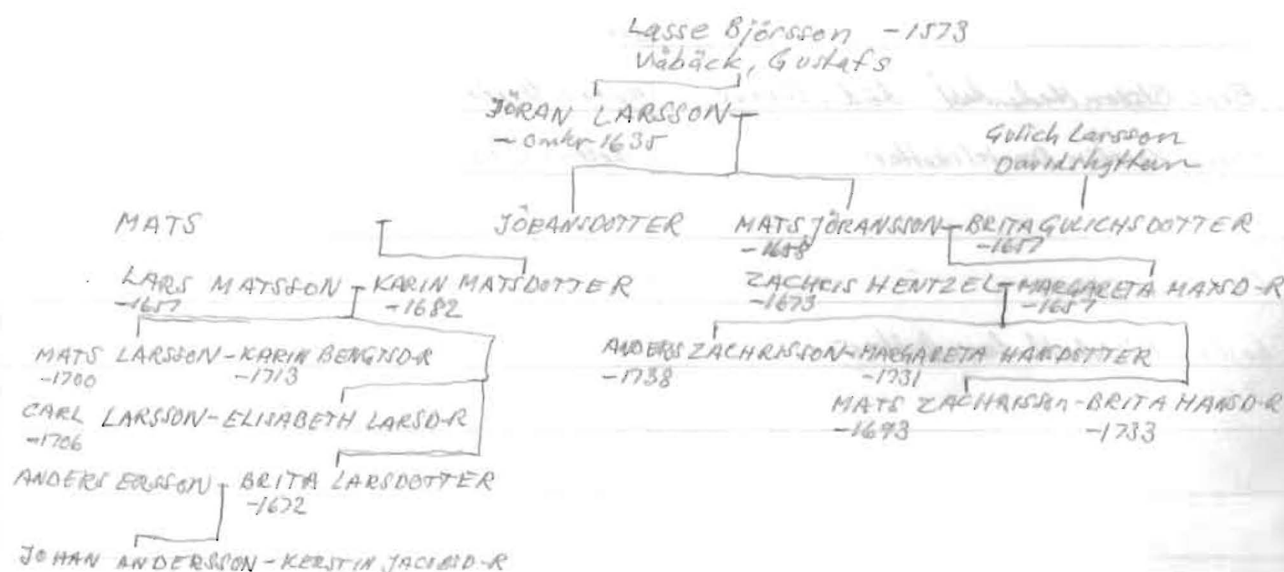
Johan Andersson
hustru Kerstin Jacobsdotter
son Anders
dotter Brita

Anders Zachrisson
hustru Margareta Hansdotter
dotter Margareta
son Anders

Mats Zachrissons änka
hustru Brita Hansdotter
son Zachris
dotter Brita
dito Kerstin

Carl Larsson finne
hustru Elisabeth Larsdotter
son Lars Carlsson
hustru Elisabeth Persdotter
sondotter Karin Larsdotter
sonson Carl Larsson

Rådman Petter Helenqvists landbonde
Eric Matsson död 1705
hustru Karin Andersdotter

AI:3 Djörkhyttan

Lars Matsson död 1715
hustru Karin Gotschesdotter
son Johan Larsson
hustru Anna Matsdotter
son Mats Larsson i Norberg
Lars Larsson
Anders Larsson
dotter Karin Larsdotter gift
Sara Larsdotter gift
Anna Larsdotter

Johan Matsson fjärdingsman död 1710
hustru Margareta Andersdotter
Eric Andersson från Forsbo
Mats Larssons änka Karin Bengtsdotter död 1713
dotter Kerstin Johansdotter
Karin Johansdotter

Anders Matsson
hustru Ingrid Andersdotter
dotter Anna Andersdotter
Margareta Andersdotter

Eric Olsson Hedendahl död i Polen
hustru Kerstin Danielsdotter

Carl Larsson
hustru Elisabeth Larsdotter

Carl Carlsson från Spjutsbo
Lars Carlssons änka Elisabeth Persdotter
son Carl Larsson
Per Larsson
dotter Karin Larsdotter
Mats Hansson från Grytnäs

Johan Andersson
~~hustru Brita Jacobsdotter~~
son Anders Johansson
hustru Brita Ersdotter
dotter Brita Johansdotter

Anders Zachrisson hammarsmed
hustru Margareta Hansdotter
son Anders Andersson
mg Eric Nilsson
hustru Margareta Andersdotter

Mats Zachrissons änka
hustru Brita Hansdotter
dotter Kerstin Matsdotter
son Zachris Matsson
hustru Brita Hansdotter
dotter Christina

Hedendahls-Helenqvists andel i Djurkiftan

Jöran Larsson

Mats Jöransson

Per Andersson Ambrosius
Rådman i Hedemora

Eric Persson — Elisabeth Matsdotter
Rådman i Hedemora
Bodde 1660 på Åkren med
hustru Elisabeth, son Eric dotter
Karin och son Petter

Lars Olsson
Rådman
i Hedemora
~~Sara Ericsdotter~~

Olof Larsson Hedendahl — Sara Ericsdotter (Hedenqvist)
Rådman i Hedemora
Bodde 1678 vid torget
som änkling med en son
och två döttrar
gifte om sig med
Helena Olofsdotter, dotter
till rådman Olof Olsson
Hedemora

Per Helenqvist †

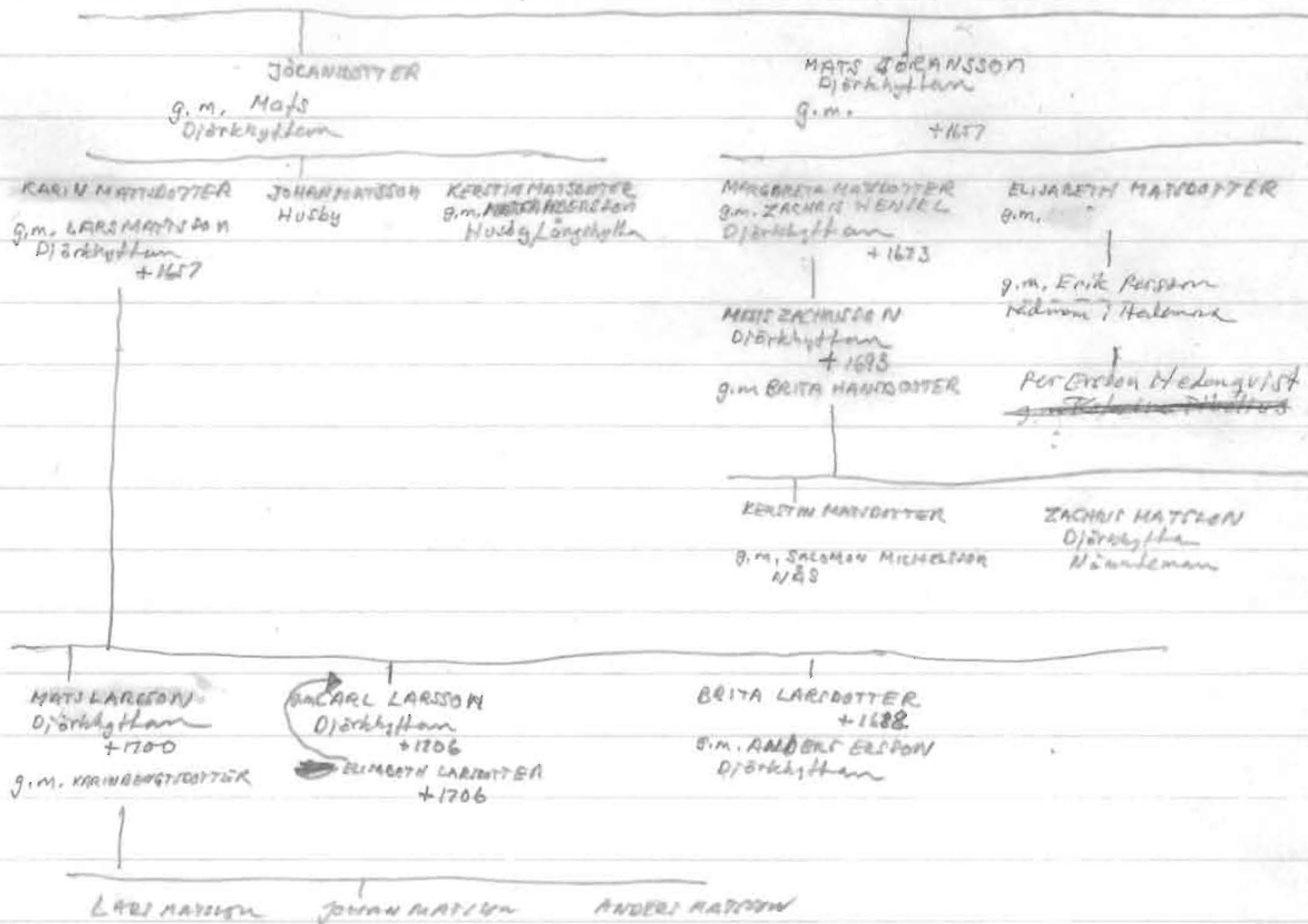
Per Helenqvists sterbhus sålde
till Lars, Anders och Johan Matssöner

Eric Olsson Hedendahl

Helena Olofsdotter, Olof Larssons
änka sålde sin del till Zacharias
Mattsson AI:4

Brita Olofsdotter Hedendahl
Om brodern Eric Olsson Hedendahl
ärvde delen såld till Anders Zachrisson
AI:4

Djörkhyttan

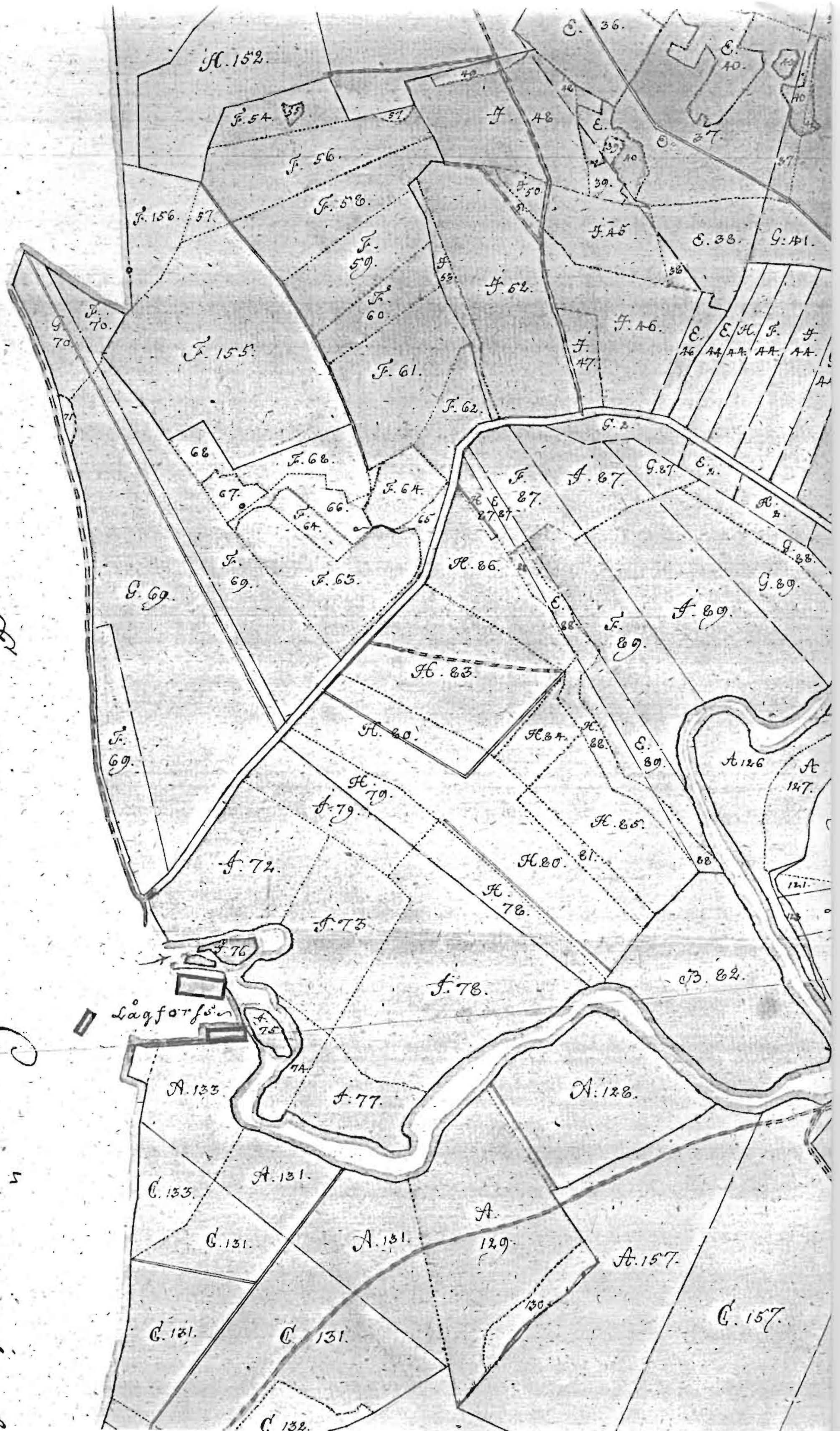

Djörkhyttan 1802

Erik Andersson	14 delar	3 öre	soldats årspenningar
Daniel Jansson	13	4	
Daniel Andersson	13	4	
Jan Hansson	7	1½	
Hans Andersson	5	21	
Anders Carlsson	10	18	
Carl Andersson	10	18	
Gustav Hindersson	7	22	
Anders Jansson	14	31	
Jan Jansson	9	14	
Anders Andersson	7	13	
Jan Andersson	7	13	
Jan Ersson	4	1½	

Djörkhytte
~~och~~
Davids hytte
bruks ägor

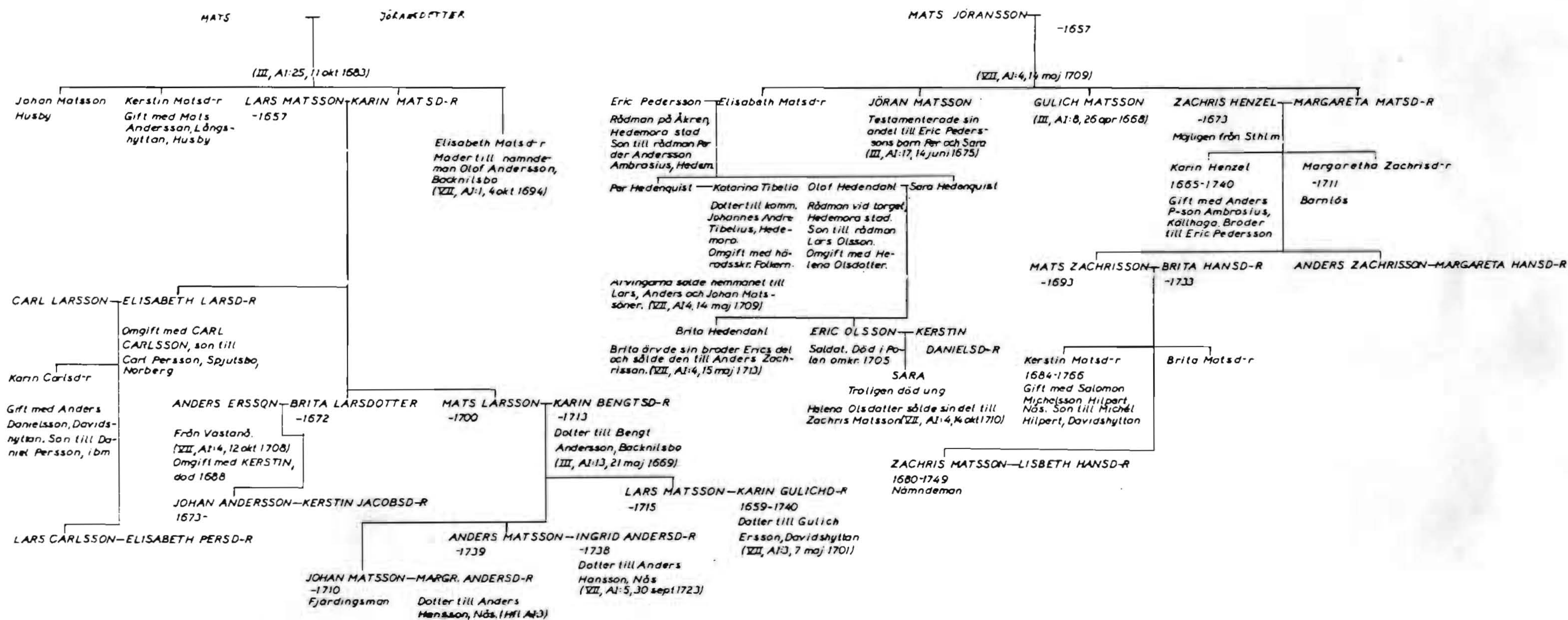
Lågforss

1982
Arne Sahlström
Vitmåragatan 9 c
Västerås

DJÖRKHYTTAN, HEDEMORA

Namn skrivna med versaler, boende på Djörkhyttan.
Parenteserna hänvisar till tingsprotokoll i Kopparbergs läns häradsrättsarkiv (serie, volym, tingsdatum).
Några uppgifter om Hedenquist och Hedendahl från Karl Trotzigs "Hedemora stads historia"

JÖRAN LARSSON

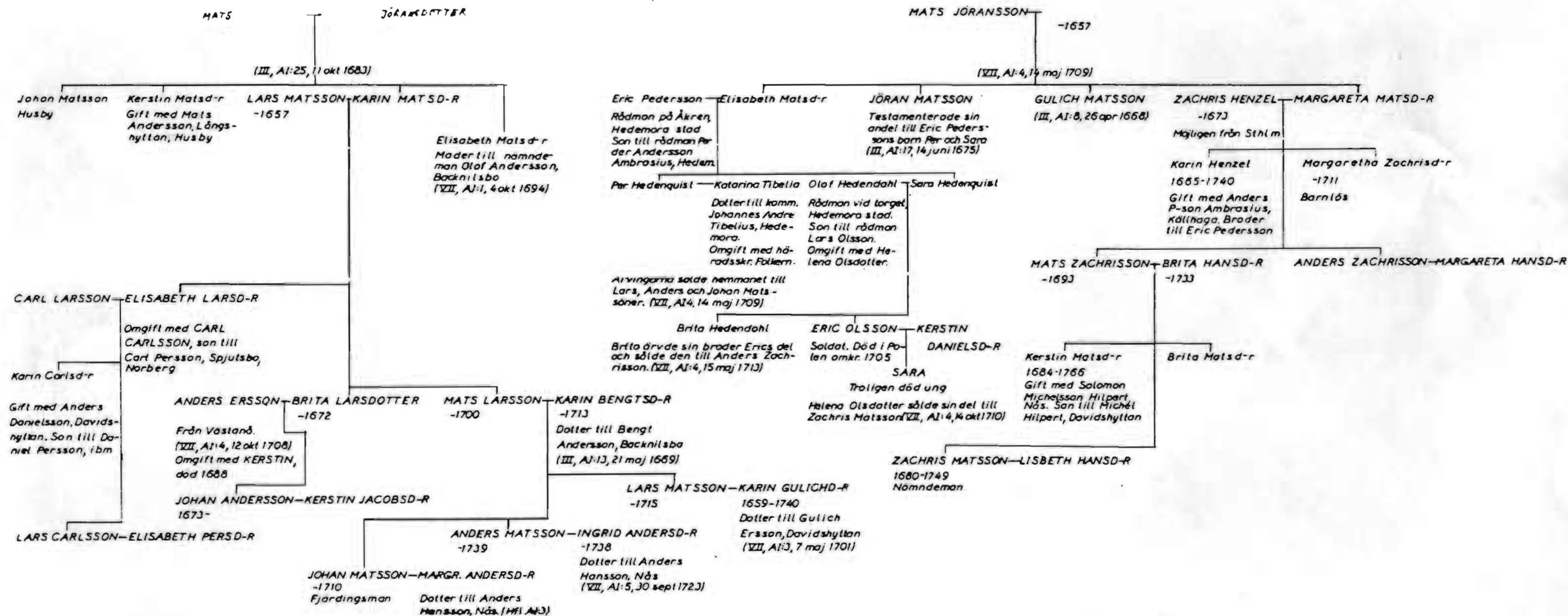

1982
Arne Sahlström
Vitmåragatan 9 c
Västerås

DJÖRKHYTTAN, HEDEMORA

Namn skrivna med versaler, boende på Djörkhyttan.
Parenteserna hänvisar till tingsprotokoll i Kopparbergs läns häradsrättsarkiv (serie, volym, tingsdatum).
Några uppgifter om Hedenquist och Hedendahl från Karl Trotzigs "Hedemora stads historia"

JÖRAN LARSSON

Hansson i Östby instämde och dela
Sammaledes havor Jon Persson i Korsbobo, Jon Jönsson
i Räfsbo, Lasse Jönsson i Myckelby, Erik Jönsson och
Abbluna Jönsdotter i bm sålt Lasse Göransson i Östby
att brunna såde i Östby, hus och jord för 8 skeppund
stångjärn.
Vittne som ovan.
Erik Andersson i Östby för ohrådingsord, att han
havor kallat ... Ilsson i Ivarsbo för kattlare och
laggare, böter 3 mark
Item för han ... kommen för Rättan 3 mark
Uppbjöds 1 gången att spannland som Erik Räihusen
noppenfäktaren havor sålt Erik Andersson i Östby
för 33 Dlr. Denna jord är belägen i Östby vid
Eriks arv.
Reinholt i Hälla, som äger Eriks halvsyster, sade att
hans hustrus fader har fått Eriks i betalning för sin
hustrus jord, och dock ville barnen icke bryta.
Svarade Erik att han äger 1 broderdel och 3 systerdelar
där, och de allenast en systerdel.
Avsades att länsman skall förhjälpa Reinholt och
hans hustrus syskon till betalning av deras fader för
den systerdel som Erik Eriksson inrymt havor.
Frågades Reinholt om han ville inlösa denna jord,
sade han nej.

f 2

Uppbjöds andra gången 3 fjärdingsland hus och jord i
Nibble som Per Andersson i Davidsbyllan har sålt
sin broder Olof Andersson.

41-84

19 april

KLHA, II, AI:2 1601-32   fB 1632

På framfördes för Rätten i bojor fängslad, en fordom soldat under Välborne Herr ... Arenstjärnas regemente, benämnd Erik ~~Pedersson~~ Rasevill, vilken haver varit intressant med fordom Koppar Bergsmännare Erik Ersson uti det omänskliga tyranniska mordet som de båda begått hava på en dräng benämnd Erik Björnsson, vilken de i Band-klonar förde jämte hästarna, och ~~[illegible]~~ således jagade och slipade till döds. // Förbemälde Rasevill blev anklagad av en ung piga benämnd Elisabeth Mattsdotter i Wäås i Hedemora socken, för det han haver illa slagit henne med en karbats i huvudet så blodet löp henne utför örat och eljest några blånader på händer, armar och ~~ryggen~~. Därtill han icke fick neka efter vittnen voro tillstädes, som pigan sagt och hennes önkliga rop hört hava. Varför han sakfälles ~~av det 10 cap~~ tillbötes för två blånader 6 mark och för blodvite till 6 mark

Förbemälde Erik Eriksson, fordom koppar en gjämnare, anklagar och Rasevill för det han något över två år sedan hade vid Norberg beslagit två klöf okrönt koppar av två köpmän, Jöns Eriksson i Västerås stad brendes och Lars Olofsson ibilen, och sedan givit dem kopparn lös för omkring 50 daler och en tunna malt, som benämnde Jöns Eriksson för Erik Ersson gjöta bekänt haver. Och Rasevill var då icke uti

Erik Eriksons tjänst, och hade ej heller någon
fullmakt där efter att ransaka.
Rascvill bekänner sig förtemälte hoppar belagit,
och lös givit hava. Och att Jöns Eriksson förde
två slychen råhoppar som kunde tillhopa väga
8 skälpund. Och Lars Olufsson en stöpt plåt
om 4 skälpund, och att de sände honom därför
till mutor 10 daler penningar och en tunna
malt.
Då alldenstund Erik Rascvill havr utan fullmakt
givit sig till målman i en annans sak, sak-
fälldes han till böter 3 mark.
Och för det han havr lagit mutor och släppt
H.K. ~~[illegible]~~ Maj:tis och Cronans tjuvar sakfälldes
han av 12 Cap i Tjuvsbalken till att böta 40 mark.
Och efter den ena tjuven är avrymd, Lars Olufsson,
så ingen spaning är om honom, så var rättvist
att Rascvill som saken oangiven medanstiftat
havr, både böta och plikta för honom, och efter
han inte äger mer än han går och står uti, må
den böta med kroppen som --- --- slöndes för
den skull Rascvill av den 6 punkt uti Wadz-
köpings beslut, att straffas som förrädare.
Än tilltalte Ståthållaren Vällborne Peter Cruse
oftabemälde Rascvill för dråp, som han år 1627
uti Riga stad bedrivit havr, förmenandes honom
att efter någon anklagare eller vittne äro i saken.
Han ville göra därom en rannsakelig relation,
vilken han således framställer: de lydit under
Han och en annan, på den tid då ~~det~~ Siran
Anthonysson och ~~de~~ ryttare, benämnde Hindrich
Hansson från Västerås kommer om en afton

6 veckor före påsk 1627 halvdruckna
gåendes utur en källare där de tillhopa
druckit hava, så möta dem på gården fyra
olycka ~~sq~~ soldater som ropade och ställde,
och männen möttes, komma de strax i
parlament tillhopa, då bekänner Rancvill
sig hava stuckit en av dem vilkens namn
han säger sig icke veta, efter han inte kände
honom, så och när Erik Rancvill ryckte
sitt värd tillbaka åt sig igen, stelpe sol-
daten till marken för hans fötter, och levde
sedan icke längre än den blotta natten över,
utan blev om morgonen däreftter död. Och
Rancvill rymde genast ifrån sitt Compani hem
till Sverige.
Efter denna hans egen frivillige bekännelse, blev
Erik Pedersson Rancvill dömd ifrån livet av det
1 Cap i Dråpmålsbalken.
Och för det han rymde undan Konungs Baner,
efter 17 Cap i Konungsbalken.
Anders Olofsson i Gräsö i Helsinge socken beskyller
Rancvill hava stulit ifrån sig en ~~kaxt~~ hatt, god
för 6 daler, den han miste när han var i bröllop
gjorden hos Rancvills fader, och hatten där med
flera gästernas hattar uti en kammare för-
varades, och sedan utstals.
Därtill svarar Rancvill, att han köpte samma
hatt av Anders Olofssons soldat, Bengt [illegible],
som nu är på ..., och att Bengt skall för honom
bekänt hava, att han skulle hava stulit hatten
ifrån Anders Olsson.
Kan ingen vitsord givas, ty Anders Olsson och

och en bemäld Frans Larsson, jämväl och Rasvälls egen fader Peder Erichsson, hos hvilken bemälde Bryt tjänt havar, gör honom därför alldeles ~~[illegible]~~ fri, efter de aldrig något tjuveri eller otrohet av honom förnummit hava.
Därtill bekänner och Rasväll sig hava sålt hatten till en bonde, benämd Olof i Dalkarlsbo i Våla socken, för en hagelbössa, och när hatten där uppspanad och igentagen blev, haver Rasväll förlikt bonden och hållit honom skadeslös.
Då tillspordes nämnden, om de efter det 7 Cap. i Tjuvebalken jämväl kunde värja Rasväll för bemälde tillvitade tjuvnad, efter han säger sig inga laggårdsmän kunna få, som honom elljest befria ville? Därtill nämnden svarade nej. Utan mente, ~~[illegible]~~ att saken var i sig själv klar nog, ty ingen kunde stjäla hatten som inom Rasvälls faders lås förvarad var, utom han, som honom och försålt, och som förbemälte är medhandlat haver.
Då alldenstund Rasväll ombeder inte mycket neka till ~~[illegible]~~ saken, utan henne alldeles bekänner, efter han ingen skälig undflykt hava kan, dömdes han av det 6 Cap. Tjuvebalken till galgen och järn.

f 12 26 sept 1632

Den 26 september blev rättegång hållen i Hedemora rådhustuga, närvarande Ståthållaren uti över Kopparbergs län och Österdalarna, ädle och manhafftige Peder Nilsson till ...., Befallningsmannen försichtige Bernt Larsman. Och efter rättegången särdeles åre förorsakad av de många klagomål, som både i Hedemora stad såväl som på landet här omkring avgivna äro om Erik Rasmussons tillförne Kopparengspännares åthilllige onda förhavanden, varför behöves och härtill Borgmästarens Nils i Hedemora bivarelse, att saken både av staden och landet kunna med ett slut tillika decideraded bliva.
Till Olofsson Borgmästare bliver av Erik Rassons rächte ditkall i hans rum, Torbjörn Engelbrekts-son tillförande lagförer uti länet, Daniel Påvelsson borgmästare, Peder Jonsson fordom borgmästare, Peder Hansson, Olof glasmästare, Mats Olofsson, Olof Matsson, Hans Olofsson, Sven Börjesson, Olof Olofsson stadsskrivare, Simon Eriksson blev och .. rächter.
Nämnd på bl... personer.
Så uppstod för Rätten Ståthållaren över Säter och Wäsgårds län ädel och Välbördig Peter Cruse till .... och Ornäs, skriftligen sig besvärades över förbemälte Erik Eriksson, för det han honom till ära och redlighet angripit, och hans goda namn och rykt förkrängat hade. Vilket begynt och förorsakat är, som följer, och Eriks hälsbroder en bruksare